

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина двадцять третя

Стенограма пленарного засідання

15 серпня 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина двадцять третя

Стенограма пленарного засідання

15 серпня 2022 року

Управління редакційного опрацювання
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання восьме
(Понеділок, 15 серпня 2022 року)

Частина двадцять третя

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...8
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...16
Обрання членів Вищої ради правосуддя	...17
Складення присяги членом Вищої ради правосуддя МОРОЗОМ М.В.	...40
Складення присяги членом Вищої ради правосуддя МАСЕЛКОМ Р.А.	...40
Прийняття законів України:	
«Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»	...41
«Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»	...45
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Союзу, Європейської Ради, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, парламентів та урядів держав – членів Міжнародного агентства з атомної енергії щодо засудження акту ядерного тероризму, який здійснює держава-агресор на Запорізькій атомній електростанції у місті Енергодар Запорізької області»	...45

«Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо назви та предмета відання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин»	...49
«Про Звернення Верховної Ради України до членів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF) з приводу виключення Російської Федерації з числа членів FATF та внесення її до переліку країн з високим ризиком»	...50
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо оптимізації деяких питань примусового відчуження та вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану	...51
Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» щодо можливості виключення періоду страхового стажу для обчислення пенсії під час воєнного стану, введеного відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	...52
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії порушенню прав у сфері праці»	...53
«Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері поводження з пестицидами і агрохімікатами»	...53
«Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112»	...54

Внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони	...55
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо врегулювання питання надання пацієнтам лікарських засобів зі співчуття»	...55
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення порядку встановлення та використання номерних знаків транспортних засобів»	...56
Внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»	...56
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо усунення дискримінації вантажовідправника за порушення вимог вагового контролю»	...56
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проходження служби цивільного захисту»	...57
Внесення змін до:	
Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України	...57

Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»	...58
Прийняття Закону України «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому»	...62
Внесення змін до:	
Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності»	...62
Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України	...62
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приватизації державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі»	...67
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 15 серпня 2022 року законів України та негайного направлення їх Президентові України на підпис	...71

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
15 серпня 2022 року, 12 година
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, перед тим, як ми перейдемо до розгляду питань порядку денного і продовження нашого пленарного засідання, я хотів би вкотре звернутися до всіх народних депутатів щодо розміщення в соціальних мережах інформації про проведення засідань Верховної Ради України. Шановні колеги, небезпека нікуди не зникла. Тому на засіданнях Погоджувальної ради я постійно звертаюся насамперед до деяких наших колег, які в прямому ефірі ведуть трансляцію Верховної Ради України, з тим, що в нас прийнято правило: завершується пленарне засідання, потім, через 30 хвилин, можна викладати про нього інформацію. Підкреслюю, колеги, ще раз: через 30 хвилин після завершення пленарного засідання можна публікувати інформацію про його результати. Домовилися, колеги?

А зараз починаємо нашу роботу. Ще раз, слава Україні!

Шановні народні депутати, нагадую, Верховна Рада України працює в режимі пленарного засідання безперервно. Тому сьогодні відповідно до прийнятих нами постанов «Про організацію роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану» та «Про організацію роботи Верховної Ради України у зв'язку з актом збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року» за пропозицією, прийнятою на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп, ми продовжуємо пленарне засідання.

За доброю традицією давайте розпочнемо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, сьогодні вже 173-й день повномасштабної агресії держави-терориста проти України. Український народ та героїчні Збройні Сили України продовжують методично ламати хребет армії окупантів. На превеликий жаль, серед захисників і захисниць України є загиблі. Прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять воїнів, полеглих у боях за вільну, суверенну і незалежну Україну. Вічна слава героям! Вшануймо також і пам'ять усіх мирних жителів, які стали жертвами російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що перед початком розгляду питань порядку денного, за традицією, надамо час для виступів до 3 хвилин уповноважених представників депутатських фракцій і груп.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи. Від депутатської групи «Довіра» – Павло Андрійович Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Дорогий український народе! За цей день, коли кожен із нас працює на своєму робочому місці, ми насамперед висловлюємо подяку і низький уклін Збройним Силам України, нашим захисникам і захисницям, які на різних фронтах, виконуючи надважку працю, роблять можливим цей день для праці кожного українця і вашої праці зокрема.

Сьогодні життя в умовах війни є надзвичайно непростим для багатьох українських родин. Воно є непростим і для місцевих громад, які лише почали розвиватися, а їх, новостворених, застала ця війна. Звичайно, нам потрібно в цей сесійний тиждень звернути увагу на органи місцевого самоврядування, допомогти їм у наповненні місцевих бюджетів, тобто повернути ті розміри податків до місцевих бюджетів, які ми зняли в перші дні війни. Це допоможе органам місцевого самоврядування, як мінімум, залатати дірки на дорогах, що бачить кожен українець, закупити енергоносії, аби пройти опалювальний сезон. Це однозначно допоможе закупити необхідні медикаменти для лікарень, які тепер на фінансуванні органів місцевого самоврядування, обігріти школи, адже ми віримо, що вже з вересня більша їх частина запрацює і українська молодь зможе здобувати освіту офлайн. Це надважливо.

Так само важливо й те, з чим звертаються до нас місцеві громади – кажуть, що інфляція, курс долара зменшують можливість української гривні. Тому потрібно зробити для органів місцевого самоврядування спрощену процедуру закупівель для лікарень і шкіл, для закупівлі газу, світла, пального, здійснення перевезень, щоб прожити цей рік. І це також є надважливим.

Закликаю сьогодні зал підтримати відповідні зареєстровані законопроекти про спрощену процедуру закупівель енергоносіїв для органів місцевого самоврядування, і в такий спосіб допомогти їм пройти опалювальний сезон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Плачковій Тетяні Михайлівні, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Серпень – традиційний час, який українські сім'ї використовують для підготовки до 1 вересня, до нового навчального року. Зрозуміло, що цей навчальний рік буде дуже важким для нас, для батьків, для всіх українських громадян.

За останніми даними Міністерства освіти і науки України, внаслідок бойових дій в Україні повністю зруйновано 286 навчальних закладів, понад 2 тисячі – постраждали від обстрілів. Донбас, Харківщина, Миколаївщина, Київщина, Чернігівщина – це ті регіони, які постраждали найбільше. Майже вся країна усяна уламками освітніх будівель. Якщо на початок повномасштабного вторгнення нараховувалося близько 4 мільйонів 200 тисяч учасників освітнього процесу, то на сьогодні, за даними Міністерства освіти і науки України, понад 640 тисяч учнів перебувають за кордоном, велика частина стала внутрішньо переміщеними особами, частина дітей залишилася на тимчасово окупованих територіях. Для них буде дуже складно розпочати навчальний процес у цьому навчальному році. Такі обставини потребують надзвичайної уваги з боку влади, органів місцевого самоврядування, нашої уваги.

Стосовно очного навчання. Ми розуміємо, що найперше питання – це питання безпеки. І маємо чітко сказати батькам, що лише 40 відсотків навчальних закладів готові до освітнього процесу. За даними Державної служби України з надзвичайних ситуацій лише 11 відсотків українських шкіл мають власні укриття, інші – мають укриття поблизу. Але навіть не це є проблемою. Проблемою є те, що ці питання вирішуватимуть органи місцевого самоврядування та батьки, які самостійно визначатимуть – має дитина йти до школи чи – ні. Тому цей рік знову, на жаль, буде роком дистанційного навчання. І ми як держава, яка має таку серйозну діджиталізацію, маємо приділити цьому велику увагу. Треба нарешті створити єдину національну освітню онлайн-платформу, яка задовільнить усі потреби і буде комфортною і зручною для використання. Онлайн-платформа сьогодні потрібна дітям, які навчатимуться за кордоном за іншою освітньою системою, потрібна дітям, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях і не зможуть розпочати цей процес за українською програмою, потрібна педагогам, які залишилися поза межами країни або на тимчасово окупованих територіях.

Тому група «Відновлення України» виступає сьогодні за збереження єдиного національного освітнього процесу. Ми маємо створити і забезпечити правом на освіту кожному дитині України, кожного українського громадянина.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лис Олена Георгіївна, фракція «Слуга народу».
Будь ласка.

Я так розумію, ви передаєте слово Пушкаренку Арсенію?
Арсеній Пушкаренко. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановна президіє! Шановні колеги! Дорогі українці! Насамперед я хочу подякувати нашим військовим, волонтерам, медикам, рятувальникам, правоохоронцям, комунальникам, які щодня стійко і героїчно наближають нашу перемогу.

До широкомасштабного вторгнення у влади було кілька пріоритетів. Поряд з розбудовою професійної сучасної армії, створенням цифрової держави йшла розбудова абсолютно нової, сучасної інфраструктури в рамках «Великого будівництва». Щодня по всій території України ворог знищує нашу інфраструктуру: тисячі зруйнованих будинків, шкіл, садків, лікарень, мостів, доріг. Процес майбутньої відбудови довгий та складний, але сьогодні маємо вже це робити там, де дозволяє, завдяки Збройним Силам України, безпекова ситуація. Якщо одразу після перемоги ми хочемо швидкого відновлення нашої інфраструктури, бо ми заслуговуємо жити в абсолютно новій, сучасній Україні з новою, сучасною інфраструктурою, маємо робити це вже сьогодні. Адже заклик Президента до всіх міжнародних партнерів – долучитися до відбудови України – є ідеєю майбутньої, нової, сучасної інфраструктури нашої держави за сучасними технологіями і стандартами, найкращими рішеннями, які сьогодні використовуються в Європейському Союзі і по всьому світу.

Першою відгукнулася на заклик Президента і прохання всієї України долучитися до відбудови України наш надійний партнер і друг України – Естонія. Саме Естонія була першою в озброєнні, першою в санкціях, першою в політичних рішеннях. Естонія першою є і в плані відбудови.

У квітні разом з Оленою Шуляк ми перебували в Таллінні, розпочали перемовний процес щодо залучення Естонії до відбудови України, зокрема Житомирщини. І ось днями за участі міністра закордонних справ Естонії Урмаса Рейнсалу в прикордонному Овручі, який постраждав від десятків ворожих бомб і ракет, разом з Кирилом Тимошенком, Оленою Шуляк заклали капсулу в перший об'єкт відбудови України – дитячий садок. І символічно, що це саме дитячий садок, що це про дітей, про наше майбутнє, за що сьогодні всі українці воюють. Днями ми очікуємо на відбудову наступного об'єкта. І це також буде Житомирщина і Естонія.

Я закликаю всі країни долучатися до відбудови України. На вересень готуємо перший регіональний форум відбудови, який відбудеться на Житомирщині.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Борту Віталію Петровичу, депутатська група «Платформа за життя та мир».

Папієв Михайло Миколайович. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні колеги! Ви знаєте, в цей складний час потрібно, щоб кожен із нас і кожен українець на своєму робочому місці, у своєму населеному пункті всіляко сприяв тому, щоб перемога була за Україною, щоб ми протистояли російській агресії як у військовому, так і в соціальному плані.

Що я маю на увазі? Соціологи, з якими я спілкувався, проводячи дослідження біженців України поділяють на три хвили. Перша хвиля біженців – українські сім'ї, які на початку війни, маючи невеликий достаток, змогли на власному автомобілі виїхати або за межі України, або переїхати до західних областей України. Потім була друга хвиля. А зараз третя хвиля біженців – найнебезпечніша і соціально вразливіша. Тобто це ті люди, які або пішки полишали території воєнних дій, або яких вивозили на автобусах, які не могли з собою взяти ні пожитків, ні грошей, і в них сьогодні практично нічого немає, вони потребують сторонньої допомоги.

Депутатська група «Платформа за життя та мир», багато не кажучи про це, минулого тижня почала збирати теплий одяг для таких людей. Бо на перший погляд, це наче невелика проблема, але давайте поррахуємо. До початку нового навчального року лишається 15 днів. Досі Міністерство освіти і науки не може дати чіткої відповіді, як відбудуватиметься навчання не те, що для дітей-біженців, а для тих дітей, які живуть на інших територіях. Це перше.

Друге. Лишилося лише два місяці до початку зимового опалювального сезону, до якого наші біженці з їхніми дітьми абсолютно не підготовлені. І насамперед вони потребують допомоги не лише з боку держави, а й з боку політичних сил, народних депутатів, депутатів усіх рівнів. Я впевнений, у кожного, в тому числі й народного депутата, вдома є теплий одяг. Пропоную, щоб Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів взяв на себе, нехай невелику, соціальну ініціативу щодо збору в нас, у Верховній Раді України, теплового одягу для біженців та їхніх дітей, і в такий спосіб показати приклад всім громадянам України, депутатам усіх рівнів, адже кожна політична сила в обласних, районних, міських радах має своїх депутатів. Давайте зробимо цю ініціативу, реально підтримаємо наших українців, наших біженців, їхні сім'ї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Яна Зінкевич. Їй передали слово. Будь ласка.

Увімкніть мікрофон Яни Вадимівни Зінкевич. Працює?

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради було прохання підготувати всі засоби для виступу народних депутатів. Прошу осіб, які відповідають за технічну роботу системи «Рада», після засідання зайти до мене.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Колеги, я до вас з цікавими новинами. Учора мені стало відомо, що одна славнозвісна депутатка Безугла, яка, до речі, керує підкомітетом Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, який займався, в тому числі реформуванням СБУ, після того, як я прокоментувала її пост, подала заяву до СБУ відносно мене та ще декількох волонтерів, стверджуючи, що ми здійснили на неї атаку і тому вона хоче, щоб СБУ перевірила наші зв'язки. Знаєте, наші зв'язки очевидні. Ми – добровольці, волонтери, меценати, благодійники – ті люди, які з 2014 року робимо все для перемоги для нашої країни.

Пані Безугла, якщо ви дійсно зареєстрували таку заяву проти волонтерів, опублікуйте її, і ми всі разом сходимо на одночасні допити. Але будьте готові своє пустослів'я підтвердити підписом у протоколі. А я зі свого боку разом з захисниками подам заяву про завідомо неправдиві покази і захищатиму себе, бо коли представник влади використовує державний ресурс у політичній боротьбі, навантажуючи СБУ у воєнний час своїми вигадками, це повна дурниця. Хочу сказати, що, якщо волонтер, цивільна особа, депутат критикують владу і реагують на її неадекватну поведінку, вона це все називає мережею, яка здійснює, на її думку, якусь злочинну діяльність, показує, наскільки вона є подібною на псевдодепутатів Росії. Наразі через неї я, замість того, щоб займатися пораненими, буду зайнята допитами в СБУ.

А тепер відносно мене. Можливо, хтось із вас мало що про мене знає. Мені нещодавно виповнилося 27 років, і все життя, починаючи з 18 років, я присвячую порятунку людей (*Оплески*). У 2014 році, одразу після школи, я вирушила добровольцем на фронт, де спочатку виносила на собі з поля бою, а потім змогла вивезти понад 200 поранених бійців. Я продовжувала б і далі це робити, якби, на жаль, не сталася моя цивільна травма. Але навіть після інвалідності я не залишила свій підрозділ і продовжила разом зі своїми «госпітальєрами» робити все для того, щоб врятувати якомога більше людей. За ці роки я здобула таку репутацію, що в 23 роки балотувалася до Верховної Ради і була обраною. Мене та мій підрозділ знають і шанують сотні тисяч людей, і я щодня кладу своє життя і здоров'я заради нашої перемоги. Шкода, що є депутати, які займаються іншим.

Насамкінець хочу сказати важливі тези про роботу нашої фракції, яка постійно знецінюється. Фракція «Європейська солідарність» всі місяці перед початком повномасштабної війни кричала про те, що треба збільшувати армію, готувати бомбосховища, проводити просвітницьку роботу серед цивільних та ще безліч всього. Натомість ви всі казали, що ми істерим, використовуємо це в якихось своїх політичних іграх. Ваші спікери щодня на ефірах та в соц-мережах, знаючи правду, обманювали. Я особисто мала багато ефірів, де мала суперечки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яно Вадимівно, я перепрошую, 3 хвилини завершилися.

Шановні працівники системи «Рада», наведіть, будь ласка, порядок. Ви або не включаєте мікрофон, або не виключаєте після завершення відведеного часу.

Завершуйте. Будь ласка, 30 секунд.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Дякую, колеги.
Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Батенко Тарас Іванович, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).
Шановні колеги! Важлива і вчасна ініціатива Президента України щодо заборони видачі громадянам Російської Федерації шенгенських віз. Жодного туризму з Російської Федерації в цивілізовані країни світу, в країни Європейського Союзу в умовах триваючої збройної агресії не може бути. Винятком можуть бути лише політичні дисиденти з Росії, якщо безпосередньо їхньому життю загрожує президент Путін. Заборона віз – це та ахіллесова п'ята Росії, яка може обернутися негативом до діючої влади, до президента Путіна, який веде свою країну шляхом самоізоляції, саморуйнування і самознищення. Ми очікуємо, що наші міжнародні партнери вироблять механізм, який опустить важку «залізну завісу» на Росію, що, як ми знаємо, було в минулому столітті однією із причин, яка призвела до руйнування Радянського Союзу.

Україна сьогодні показує всьому світові справжнє обличчя Російської Федерації, яка не здатна йти демократичним шляхом, а також викривлене обличчя минулого Європи, яка вірила Путіну, піддавалася на його улесливі слова і корупційні подарунки. Ми воюємо не лише за себе, а й за європейську демократію та спільні європейські цінності. Тому сподіваємося, що кожен європейський політик це розуміє, цінує і пам'ятатиме. Слова Генрі Кіссінджера, що після звірств Росії треба до України ставитися як до члена НАТО, є не лише символічними. Ця війна впритул і безпосередньо торкається Північноатлантичного альянсу. І виживання України як держави прямо пропорційне силі і безпековій ситуації в Європі, яку сьогодні забезпечує цей альянс.

Ми не знаємо, скільки ця війна триватиме, ми не знаємо, скільки ще воїнів, мирних мешканців загинуть з нашого боку. Але ми показали усім, що Україна не здасться, що вона не лише відзначить 31-у річницю своєї незалежності, а й в умовах війни реалізує усі поставлені завдання, щоб стати повноцінним членом Європейського Союзу і повноправним суб'єктом європейської політики. І в цьому контексті важливо, що сьогодні парламент продовжує накладати

санкції на країну-агресора, зокрема це стосується тих законопроектів, що застосовують до Російської Федерації, щодо спеціальних економічних санкцій, спрямованих на повну і тотальну заборону будь-яких економічних фінансових операцій громадян Росії. Треба це зробити раз і назавжди.

Також ми розширюємо персональні санкції на кілька тисяч осіб, причетних до збройної агресії проти України. Думаю, це стосуватиметься і санкцій стосовно ядерних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Шановні колеги, завершальний виступ – Клименко Юлія...

А, ще від «Батьківщини» хтось буде?

Юлія Леонідівна Клименко, потім – Сергій Володимирович Власенко.

Будь ласка, Юліє Леонідівно.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). «Голос». Колеги, сьогодні я хотіла б привернути вашу увагу до питання українських військовополонених. Два тижні тому був завданий удар чи стався вибух у колонії в Оленівці, де утримуються наші військовополонені. На жаль, за період – понад два тижні – жодна міжнародна організація, жодна спільна організація не потрапили на територію, не змогли визначити, скільки та кого із наших військовополонених було вбито. Червоний Хрест і міжнародні організації де-факто самоусунулися від цієї події.

Аналогічна ситуація зараз розгортається в Маріуполі, де планується на 24 серпня 2022 року, на День Незалежності України, судилище. Наших мужніх, гордих воїнів судитимуть фактично за законами ХІ сторіччя, за дикими, варварськими законами, за те, що вони захищали життя і свою Батьківщину. Міжнародна спільнота мовчить, Україна і влада недостатньо прикладають зусиль, щоб змобілізувати Червоний Хрест, міжнародні організації, парламенти, уряди різних країн, лідерів, щоб зупинити це жахливе судилище, так само, як і розібратися в тому, що сталося в Оленівці, що взагалі відбувається з нашими військовополоненими. На даний момент у нас існує велика проблема з тим, що в Україні багато органів займаються військовополоненими. Різні люди, але де-факто ніхто не може відповісти сім'ям, де знаходяться їхні сини, батьки і що з ними відбувається. Це не є закритою інформацією, якщо військові є військовополоненими. Будь ласка, наведіть з цим порядок. СБУ відписує сім'ям абсолютно бюрократичні листи і навіть не може повідомити, чи член родини є військовополоненим. ГУР взяв на себе лідируючу роль стосовно військовополонених. Центр не створений, відповіді сім'ям не надаються, ніякої спільної публічної комунікації не існує.

Я звертаюся до влади: будь ласка, організуйте все так, щоб прізвища військовополонених були відомі, сім'ї знали, де знаходяться їхні рідні. Влада

і ми всі разом повинні займатися військовополоненими. Міжнародні організації де-факто самоусунулися від цих подій і від українських військовополонених, так само закривають очі, як закривали очі на евакуацію із Київської області, на кількість вбитих і геноцид, який там відбувався. Тому давайте всі разом поставимо це на порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз ще виступ Сергія Володимировича Власенка, і після цього ми перейдемо до питань порядку денного.

Я прошу народних депутатів зайняти свої місця. Прошу зберігати елементарну повагу до осіб, які виступають з трибуни, тому що теми, які вони піднімають, є надзвичайно важливими. І я хотів би, щоб вони дійшли до адресата.

Будь ласка, Сергію Володимировичу, вам слово.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Пане Голово, ви розпочали сьогоднішнє засідання з нагадування, що 173-й день Україна чинить героїчну відсіч незаконній, аморальній, збройній агресії Російської Федерації. Звичайно, ми всі як громадяни України очікували, що за ці 173 дні Україна згуртується, почне використовувати весь свій можливий потенціал, тому що розуміємо, що даємо відсіч економіці і армії, які потужніші за економіку та армію України. Лише зусиллями героїчних Збройних Сил України нам вдається давати не просто гідну відсіч, а й контратакувати на низці напрямків. Натомість суспільство чекає від Верховної Ради все-таки впровадження якихось серйозних реформ.

Сьогодні ми будемо обирати членів Вищої ради правосуддя. Хочу нагадати, що Вища рада правосуддя в Україні не працює з серпня минулого року. Немає жодної реформи. Вища кваліфікаційна комісія суддів не працює майже три роки. Суддівська влада не може поповнюватися новими судьями, не може звільнитися від тих суддів, які порушують присягу судді. На жаль, жодних дій у цьому напрямі не відбувається. Навіть, якщо сьогодні ми оберемо представників Вищої ради правосуддя, вона не запрацює від сьогодні.

Так само від нас чекають змін в економіці, які допомогли б українському бізнесу утримувати себе, свої родини, найманих працівників і таке інше. Натомість ми отримуємо законопроекти, які продовжують певну лобістську стежку в нашій роботі. Зокрема прийняття на попередніх засіданнях рішення про фінансування «Нафтогазу України». Це ті хлопці, які нам розповідали, що вони видатні менеджери сучасності, можуть поставити на ноги нафтогазову галузь. Це ті хлопці, які мільйони доларів в якості премій невідомо за що відправляли мамам, дружинам. Знову-таки практика роботи цього органу не міняється, на жаль, не використовується потенціал України і українців, не використовується

потенціал попередніх менеджерів, нічого не використовується, і далі продовжується все так, як і відбувалося.

Тому я закликаю всіх на 173-й день відсічі збройної агресії повернутися до розуму і здорового глузду, об'єднатися і розпочати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Шановні народні депутати, час, відведений для виступів, вичерпаний.

Відповідно до статті 28... (*Шум у залі*). З приводу чого 1 хвилина? З порядку денного? Немає такого «з порядку денного». З приводу чого? З порядку ведення мною пленарного засідання? Це називається «з процедури».

Будь ласка, Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, ми всі багато зробили для того, щоб Україна отримала статус кандидата в члени ЄС. Але європейська інтеграція починається з політичної культури. У жодному європейському парламенті немає такого ставлення до виступаючих у залі, як є зараз у нас. Яна Зінкевич розповідає про «госпітальєрів», четверо із яких знаходяться...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, вимкніть мікрофон.

Ірино Володимирівно, більше цього «журльництва» в залі не буде. Ще раз кажу, ви взяли слово для виступу з процедури, кажіть з процедури. Для моральства надається 3 хвилини.

Ідемо далі. Шановні колеги! Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосувань питань порядку денного.

Я прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні шляхом натискання зеленої кнопки «За». Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» і утримувати їх одночасно до появи результатів на табло.

Готові голосувати?

Шановні колеги, сенсорне голосування. Прошу голосувати. Ой, Боже, перепрошую, сигнальне голосування.

«За» – 252.

Дякую.

Переходимо до роботи. Шановні колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам наданий.

Шановні народні депутати, вашій увазі пропонується питання про обрання на посади членів Вищої ради правосуддя.

Відповідно до статті 131 Конституції України Вища рада правосуддя складається з двадцять одного члена, із яких двох обирає Верховна Рада України. За квотою Верховної Ради України наразі вакантними є дві посади членів Вищої ради правосуддя. Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики спільно з Апаратом Верховної Ради проведений конкурс на зайняття вакантних посад членів Вищої ради правосуддя, за результатом якого на розгляд Верховної Ради України подано чотири кандидатури.

Відповідно до вимог частини восьмої статті 208¹ Регламенту Верховної Ради України рішення головного комітету, довідку про результат спеціальної перевірки, висновок Етичної ради та документи, подані кандидатами на посаду членів Вищої ради правосуддя, були надані вам в електронному вигляді через СЕДО 15 липня 2022 року.

Ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради, що відповідно до статті 208¹ Регламенту Верховної Ради буде такий порядок розгляду цього питання: доповідь голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики – до 5 хвилин; виступ кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя – до 12 хвилин (по 3 хвилини кожному кандидату); відповіді кандидатів на запитання народних депутатів України – до 24 хвилин (по 6 хвилин на запитання до кожного кандидата – 1 хвилина на запитання, 2 хвилини на відповіді); виступи від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (по 2 хвилини на виступ); виступи народних депутатів – до 6 хвилин (по 2 хвилини на виступ) і прийняття рішення. Усього регламент – до 1 години 10 хвилин.

Приймається такий порядок розгляду цього питання? Приймається. Переходимо до першого регламентного виступу.

Я запрошую до слова голову Комітету з питань правової політики Дениса Вячеславовича Маслова.

Будь ласка, Денисе Вячеславовичу.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги народні депутати! Дорогий український народе! Свій виступ я хотів би почати словами нашого Президента, якого я повністю підтримую. Він сказав, що в Україні судову реформу розпочато не вперше, але вперше її буде доведено до кінця. Кожен громадянин України хоче нарешті побачити реальну судову реформу. Адже саме вона є тим базовим елементом, без якого неможливо реалізувати будь-які реальні, структурні перебудови в країні. Без ефективно функціонуючої судової гілки влади, без довіри суспільства до суддів не пануватиме справедливість, за яку багато хто віддав своє життя на Майдані, а зараз наші захисники

продовжують віддавати своє життя на фронті. Саме відчуття справедливості є базовою цінністю, яка відрізняє справжні демократичні країни від авторитарних і тоталітарних режимів, які використовують людей виключно як інструмент і ресурс.

Наші партнери, які допомагають Україні протистояти військовій агресії у війні з Російською Федерацією, також хочуть бачити реалізацію судової реформи. Вперше за 30 років нашої незалежності посла Євросоюзу, Великої Британії, Сполучених Штатів Америки побачили політичний імпульс і готовність політичних лідерів країни до перезавантаження, зокрема судової гілки влади. Ми маємо тримати цей імпульс, маємо сьогодні зробити важливий крок, якого від нас чекає українське суспільство. Нарешті ми маємо обрати членів Вищої ради правосуддя від Верховної Ради України.

Нагадаю, 5 серпня 2021 року набрав чинності закон України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя. У вересні минулого року було оголошено про проведення конкурсу на посади членів Вищої ради правосуддя. Усього до Апарату Верховної Ради України надійшло 25 заяв від кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя. Документи 15 осіб були визнані такими, що відповідають вимогам, встановленим законом. Після проведення спецперевірки їх було рекомендовано для обрання на посади членів Вищої ради правосуддя.

29 червня 2022 року до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики надійшли рішення Етичної ради, відповідно до яких кандидати на посади членів Вищої ради правосуддя (колеги, увага!) – Маселко Роман Анатолійович, Мороз Микола Володимирович, Талько В'ячеслав Валентинович, Заїчко Олена Вікторівна – визнані такими, що відповідають критеріям професійної етики та добросовісності для зайняття посад членів Вищої ради правосуддя.

Разом із вказаними рішеннями до комітету надійшло рішення Етичної ради, яким був затверджений список зазначених кандидатів, рекомендованих для обрання Верховною Радою на посади членів Вищої ради правосуддя.

Комітет з питань правової політики Верховної Ради України, виконавши необхідні процедури, за результатами попереднього обговорення з урахуванням відповідей кандидатів на запитання на своєму засіданні 13 липня 2022 року вирішив рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо обрання Маселка Романа Анатолійовича, Мороза Миколи Володимировича, Талька В'ячеслава Валентиновича на посади членів Вищої ради правосуддя та не рекомендувати Верховній Раді України обирати Заїчко Олену Вікторівну на посаду члена Вищої ради правосуддя.

Колеги, дуже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Доповідь до 5 хвилин. А, у вас це перша, тренувальна.

Шановні колеги, як ми й говорили, зараз переходимо до виступів кандидатів. Я їх запрошуватиму до слова в алфавітному порядку.

Отже, до виступу запрошується кандидатка на посаду члена Вищої ради правосуддя Олена Вікторівна Заїчко.

Будь ласка, Олено Вікторівно.

ЗАІЧКО О.В., кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя. Добрий день, шановні народні депутати України, шановний пане Голово Верховної Ради України! Свою промову хочу розпочати зі слів подяки на адресу наших захисників, які щодня, ризикуючи своїм власним життям, боронять наші рідні міста від агресора. Окрема вдячність волонтерам та народу України, які своєю підтримкою вкотре доводять, що є гідною опорою наших Збройних Сил України.

У ці важкі часи на кожного, від кого це залежить, покладається особлива відповідальність у зміцненні авторитету органів державної влади та підвищення довіри до них у суспільстві. Вважаю, продовження судової реформи є одним із кроків, які Україна повинна виконати, щоб стати повноцінним членом Європейського Союзу. Основною метою даної судової реформи є відбір суддів на посади, контроль за дотриманням ними законодавства та звільнення в разі його порушення.

Судова реформа, в тому числі й конституційна, є найнеобхіднішим кроком, адже це є важливо не лише для отримання можливості стати членом Європейського Союзу, а й для України та громадян у цілому. Ефективна перевірка суддів та прозоре і законне функціонування судової системи підвищить довіру суспільства до неї та надасть впевненість у справедливому суді для громадян і бізнесу.

Досвід моєї роботи в галузі права становить понад 25 років, із них на посаді судді – понад 12 років. Крім того, я є кандидатом юридичних наук, тобто займаюся викладацькою та науковою діяльністю.

Шановні народні депутати, звертаю вашу увагу, що мені відомо, що до вас надходить дуже багато звернень від ваших виборців з проханням здійснити депутатське реагування на неправомірні рішення суддів. Я відкрита до спілкування з кожним депутатом, адже лише спільними зусиллями згідно з вимогами діючого законодавства ми будемо в змозі змінити судову систему на краще. Вашу довіру обіцяю виправдати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Вікторівно.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до кандидатки. Нагадую, 1 хвилина – на кожне усне запитання і до 2 хвилин – на відповідь.

Артуре Володимировичу, одну секунду.

Вельмишановна Олено Вікторівно і шановні колеги, які кандидуватимуть, там, де ви стоїте, ліворуч від вас, внизу, є навушник, який ви можете вдягнути, щоб краще чути запитання, які вам ставитимуться. Знайшли?

Прошу колег з системи «Рада» допомогти.

Знайшли, так? Будь ласка, вдягніть його на вухо, щоб краще було чути.

Першим на запитання записався Артур Володимирович Герасимов, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановна пані кандидуюча! Ви знаєте, я хотіла б звернути увагу на політичну культуру, яка зараз демонструється в цьому сесійному залі. Я хотіла б звернути на це увагу і головуючого на засіданні, але так дивно трапилося, що зауваження зробили мені, а не колегам, які просто не слухають ані виступаючих, ані присутніх навіть тоді, коли йдеться про наших військовополонених чи ситуацію на фронті. І таке дуже показове ставлення до опозиції в цьому сесійному залі, що все має бути залежним, знаєте, як «кладбищенський порядок», якщо його порушує не опозиція.

Ось у цьому контексті, зважаючи на те, що ви вперше присутні на пленарному засіданні Верховної Ради України, на скільки балів ви охарактеризували б оці слухання, атмосферу, в якій вони відбуваються, за 12-бальною шкалою оцінювання? Яку ви поставили б оцінку політичній культурі, наскільки це відповідає європейським принципам і практикам?

Дуже дякую.

ЗАГЧКО О.В. Дякую за запитання. Я вважаю, перебуваючи на будь-якій посаді, головне – це високопрофесійність, яка має стати для всіх викликом, втілюючи кожен етап будь-яких реформ, і бути під пильним громадським контролем.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Осадчуку Андрію Петровичу, фракція політичної партії «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово харків'янину Олександрову Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Шановна пані кандидатко, у нас основними базовими принципами судочинства є принцип верховенства права і принцип верховенства закону. Я хотів би почути, що у вашому розумінні означає принцип верховенства права. Це перше запитання.

І друге запитання. Суди під час здійснення судочинства, зокрема суди нашої загальної системи, можуть використовувати принцип верховенства права чи лише ширму верховенства закону, таким чином, відтісняючи на другий план сам принцип верховенства права?

Дякую за відповідь.

ЗАГЧКО О.В. Дякую за запитання. Поняття верховенства права означає, що перед законом усі рівні і ніхто не може бути покараний і притягнутий до кримінальної відповідальності в інший спосіб, окрім того, як це передбачено чинним законодавством згідно з вимогами Конституції та законів України і лише на підставі рішення суду.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановна пані! Як ми знаємо, відповідно до Регламенту для обрання членів Вищої ради правосуддя потрібно, щоб кандидували, принаймні, дві пари. Ваша кандидатура не пройшла навіть профільний комітет. Чи означає це, що ваша участь тут є формальністю, щоб забезпечити відповідну цифру? Це перше.

Друге. Вперше в моїй довгій політичній практиці я бачу випадок, коли головуючий замість того, щоб зауважити присутнім, які не слухають сьогодні ані ваш виступ, ані виступ своїх колег, закликати їх до високої політичної культури, яка відповідала б парламенту країни – кандидата в члени ЄС, робить зауваження опозиції щодо того, що опозиція не має права все-таки закликати колег бути парламентом. Скажіть, будь ласка, ви себе комфортно почуваете в залі, де вас слухає опозиція, а більшість, як ми бачимо, спілкується, сміється, переговорюється. І це парламент воюючої країни, і головуючому на це начхати.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, хочу скористатися правом на репліку, бо я сьогодні один головуючий, і маю право відповісти.

Можливо хтось погано чув, буквально 7 хвилин тому я закликав зал до порядку. А якщо хтось маніпулює своїм моралізаторством, прикриваючись європейськістю, то це просто видає вашу власну негідність і ницість (*Оплески*). Дякую.

Будь ласка, відповідайте на запитання.

ЗАІЧКО О.В. Дякую за запитання. Незважаючи на те, що мене не рекомендував комітет, хочу зазначити, я як особа, яку, можливо, буде обрано на посаду члена Вищої ради правосуддя, та як діючий суддя, яка зсередини розуміє усі наші щоденні проблеми, вважаю, зможу здійснити гідний внесок щодо розбудови правової держави, де діятиме сильний та незалежний суд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І заключне запитання. Яна Вадимівна Зінкевич, фракція «Європейська солідарність».

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги! Я втішена тим, що фракція «Європейська солідарність» дуже серйозно ставиться до обрання кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя. Ми зустрічалися з кандидатами, уважно слухаємо всі виступи, ставимо запитання. Саме так мають поводитися депутати європейського парламенту.

Безумовно, наша фракція не потребує ніяких коментарів щодо того, як ми маємо поводитися в сесійному залі, якщо ми не порушуємо Регламенту. Нам дуже хотілося б, щоб... Я до колег зараз хочу звернутися: як ви знаєте, ми не голосували за президію, ви її обирали, то, будь ласка, шануйте її. Головуючий на засіданні звернувся до вас, шановні колеги, з проханням поводитися так, як має поводитися європейський український парламент. Тут має бути все-таки повага до виступаючих, до президії. Давайте будемо слухати один одного, сядемо на наші робочі місця. Адже такого немає в жодному європейському парламенті світу, де ви маєте можливість бувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми завершили такою серйозною, «фаховою» дискусією. Я не знаю, будете ви відповідати на восьмий раз на запитання, яке вам ставиться, чи ні. «Професійна» дискусія. Дякую, колеги.

Займіть своє місце в ложі.

До слова запрошується кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя Роман Анатолійович Маселко.

Будь ласка, Романе Анатолійовичу.

МАСЕЛКО Р.А., кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя. Добрий день, шановні народні депутати! Насамперед я хочу подякувати вам за те, що ви проголосували за судову реформу, яка покликана якісно змінити Вищу раду правосуддя та виконати наші міжнародні зобов'язання щодо вступу до ЄС. Від цього залежить і те, яким буде наше правосуддя в наступні десятиліття.

У часи Майдану я захищав понад десяток учасників відомої акції Автомайдану до резиденції Президента Януковича «Межигір'я». Усі вони нічого не порушили, всі рапорти даїшників були сфальшовані. Однак судді за вказівкою влади свідомо засуджували невинних. Саме тоді я дав обіцянку і собі, і Небесній Сотні, що докладу всіх зусиль для справедливого покарання суддів, які тоді вбили довіру до правосуддя. Не для помсти я це роблю, а для того, щоб таке свавілля не повторилося ніколи знову.

Проте, щоб змінити систему, самого покарання недостатньо. Потрібна комплексна реформа, яка почалася у 2016 році. Я був учасником Громадської ради доброчесності протягом чотирьох років, основним завданням якої була перевірка усіх суддів. Однак ВРП і ВККС закривали очі на сотні фактів недоброчесності, які були нами виявлені. Чому? Тому що не можуть очистити систему «яскраві» представники цієї системи. Це як бджоли проти меду. Тому я разом з колегами активно виступав за нову реформу, яка, завдяки вам, втілюється. Зараз головним завданням є не просто заповнення вакансій у Вищій раді правосуддя. Потрібно обрати таку ВРП, яка буде спроможна реалізувати цю реформу. І дуже важливо, щоб у ній були представники громадського сектору.

Я чув, що єдиною претензією до мене є те, що я начебто йду на посаду, щоб переслідувати суддів. Дійсно, я вісім років борюся за те, щоб ті, хто паплюжить звання судді, зазнали покарання, борюся проти корупційних схем у суді. Але ті судді, які зазнали справжнього переслідування, приходили до мене за захистом, і я їх захищав. Тому я і йду у ВРП для того, щоб реалізувати головне завдання судової реформи – очистити від недоброчесних, захистити доброчесних і набрати чесних і незалежних професіоналів, а головне – відновити довіру до судової системи та реалізувати очікування суспільства на чесні суди.

Справедливе правосуддя і високий авторитет кожного судді у суспільстві – це моя мрія і моя відповідальність, яку я готовий взяти на себе. Вірю, що і ви готові усвідомлювати свою відповідальність за мрію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Анатолійовичу.

Прошу народних депутатів записатися на запитання до кандидата. Хотілося б почути фахові запитання і дискусію.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день всім! Пане головуючий прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день! Ми вам дякуємо за вашу позицію і захист учасників Євромайдану. Але хочу зазначити, що насправді судова реформа розпочалася за часів роботи восьмого скликання, а дев'яте скликання прийняло славнозвісний закон (законопроект № 1008), норми якого, на жаль, заблокували роботу ВККС і ВРП, яку й досі, як ви знаєте, не розблоковано.

Тому моє запитання таке. Скажіть, будь ласка, потрібно об'єднувати функції ВККС і ВРП чи ВККС має бути окремою структурою? Яка ваша думка щодо цього?

Дякую.

МАСЕЛКО Р.А. Дякую за запитання. Дійсно є ідея, щоб зробити ВККС частиною ВРП. Але, я вважаю, це не на часі. Тому що зараз запущені процеси, паралельно іде формування ВККС. До 22 серпня закінчується термін подання заявок на конкурс на кандидатство до ВККС. Конкурсна комісія за участі міжнародників чекає ці заявки. Вона прекрасно стартувала. Вірю, що там буде хороший конкурс, достойні кандидати. Треба дати можливість цій ВККС сформуватися, запрацювати, набрати кадри, і після того вже знову можна повертатися до дискусії: потрібно чи непотрібно об'єднувати. Наразі я такої потреби не бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яна Вадимівна Зінкевич, фракція «Європейська солідарність».

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). У мене таке запитання. Була пропозиція з боку Президента України про розформування Окружного адміністративного суду міста Києва. Ця тема кудись зникла, щось всі загубилися і повна тиша. Хотілося б почути вашу думку щодо цього і взагалі про те, що нам робити з цим судом.

Дякую.

МАСЕЛКО Р.А. У цьому питанні я не дуже буду об'єктивний, тому що значна частина моєї боротьби стосувалася Окружного адміністративного суду міста Києва. Як на мене, цей суд повністю дискредитував поняття правосуддя.

Відновити довіру до цього суду буде неможливо. Тому єдиний можливий варіант – реорганізувати чи якимось чином зробити все для того, щоб суспільство побачило, що ці судді пройшли відповідну перевірку і понесли відповідне покарання за те, що вони вчинили.

Щодо ОАСК, то, як на мене, він дискредитував саме розуміння суду, правосуддя і таке інше. Тому це питання треба закривати найближчим часом, щоб не дискредитувати судову владу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ірині Геращенко. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановний пане кандидате! Ми дякуємо вам за те, що згадали про важливі реформи, які розпочалися за часів роботи парламенту восьмого скликання. Це і реформа судів, і антикорупційна реформа. І важливо, щоб сьогоднішні дебати щодо обрання членів Вищої ради правосуддя від Верховної Ради продемонстрував телеканал «Рада», тому що довіра до судів є важливою складовою європейської держави. На жаль, сьогодні суддівська система дуже залежить від Банкової, де продовжується дуже серйозний вплив «портновщини». Ми знаємо, що в нас і досі є кримінальні провадження, які були створені Портновим, написані ним, по суті, в Кремлі, і впроваджувалися протягом цих років.

Як ви бачите вплив і позицію Вищої ради правосуддя щодо забезпечення незалежності судової гілки влади від інституту, вірніше, від Банкової?

Дуже дякую.

МАСЕЛКО Р.А. Дякую за питання. Для мене принципово важливо, щоб кожен суддя, кожен член Вищої ради правосуддя був незалежний від будь-кого і від тих, хто його обирає: депутатів, прокурорів, Президента.

На плівках стосовно Вовка ми чули впливи, вказівки, які, на жаль, виконувалися. Я йду до ВРП, щоб цього не було. Я цього не допущу, і не даватиму робити це іншим. Якщо я знатиму про такі факти, буду про них повідомляти публічно. Вважаю, своїм першочерговим завданням – зробити незалежними кожного члена ВРП і кожного суддю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Саврасов, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку

та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день! Раніше в законі існувала норма щодо випробувального терміну для судді п'ять років, потім він перепризначався на посаду судді. Після судової реформи такого вже не існує. Але є чимало суддів, які закінчили свій п'ятирічний термін і зараз, перебуваючи в статусі судді, не мають повноважень на здійснення правосуддя. Отримуючи чималу заробітну плату, за фактом не здійснюють правосуддя, тобто нічого не роблять.

Скажіть, будь ласка, яке ваше ставлення до розв'язання цієї проблеми?

Дякую.

МАСЕЛКО Р.А. Дійсно, така проблема є. Наразі 300 людей, які є суддями, але не здійснюють правосуддя. Це є дивна ситуація, тому що в нас дуже бракує кадрів у судах.

Я вважаю, потрібно все-таки запустити Вищу кваліфікаційну комісію, першочерговим завданням якої має бути перевірка цих суддів, надання рекомендацій стосовно їх призначення для розв'язання цієї проблеми. Це можна зробити досить швидко.

На посаді члена ВРП я докладу зусиль, щоб цю проблему було розв'язано якомога швидше. Хоча особисто я за те, щоб дочекатися ВККС.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення (*Шум у залі*). Бачите, нуль, нуль, нуль. Треба своєчасно тиснути на кнопки і брати слово.

Дякую вам, Романе Анатолійовичу. Сідайте, будь ласка.

До слова запрошується кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя Микола Володимирович Мороз. Будь ласка. Виступ – до 3 хвилин, потім запитання – до 6 хвилин.

Шановні народні депутати, треба буде тиснути, щоб встигнути записатися, бо це не від фракцій і груп.

Будь ласка, Миколо Володимировичу.

МОРОЗ М.В., кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати! Для початку хочу представитися.

Я, Микола Володимирович Мороз, понад 25 років викладаю в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент. Вважаю, маю необхідну кваліфікацію, свідченням чого є моя участь (двічі) у конкурсах до Верховного Суду, пройшовши всі їх етапи, був визнаний здатним здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді та Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду.

Основним мотивом волевиявлення стати членом Вищої ради правосуддя є бажання взяти участь у процесі здійснення реформ, які сприяли б становленню України як правової держави, підвищенню авторитету судової влади в очах суспільства, переконали б його у справедливості, доступності та ефективності судочинства.

Багато хто із противників судової реформи говорить про те, що у судовій системі все добре, за виключенням якихось окремих поодиноких випадків. Але це не так. Проблеми є, вони існували практично весь час незалежності України, мають системний характер. На необхідності реформи, яка має величезне значення для розвитку економіки нашої держави, розвитку громадянського суспільства, неодноразово наголошували і керівництво держави, і народні депутати. Судова реформа є однією із ключових умов для вступу України до Євросоюзу.

Проблемою є низький рівень довіри суспільства, іноземних інвесторів до органів судової влади. Цю довіру має бути відновлено за рахунок заходів, зокрема, оновлення та формування корпусу суддів, відповідно до міжнародних стандартів. Ефективно здійснювати правосуддя може лише незалежний, безсторонній, компетентний та добросовісний суд. Але з цим пов'язана загальновідома проблема кадрового голоду в судовій системі, що призводить до надмірного навантаження суддів, які продовжують здійснювати правосуддя, а це у свою чергу призводить до чисельних порушень як матеріального, так і процесуального права.

У разі обрання мене членом Вищої ради правосуддя у процесі відбору суддів докладатиму всіх зусиль, задля перемоги в конкурсах на посади суддів виключно добросовісних та компетентних кандидатів.

Також хочу звернути увагу на те, що особливою проблемою саме в цей період є те, що з'явилися так звані судді-зрадники України. У разі обрання мене членом ВРП буду безкомпромісним і зроблю все залежне від мене для притягнення таких суддів-зрадників до відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Володимировичу.

Шановні народні депутати прошу записатися на запитання до кандидата.

Бакумов, «Слуга народу». Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Добрий день шановний пане кандидате! Вже було запитання стосовно Окружного адміністративного суду міста Києва. На превеликий жаль, вся наша судова система не має сьогодні підтримки українського суспільства. І це питання не лише в законодавчих процесах, в самих суддях, які

є іноді недоброчесними і створюють таку ситуацію, а й у ставленні українського суспільства, членів ВРП до відповідної судової системи.

У мене до вас таке запитання. Скажіть, будь ласка, які, на вашу думку, першочергові заходи мали б вжити Верховна Рада, Вища рада правосуддя для того, щоб підтримати судову систему, відновити рівень довіри українського суспільства до всієї судової системи України.

Дякую вам за відповідь.

МОРОЗ М.В. Дякую вам за запитання. Я вже казав про низький рівень довіри суспільства до органів судової влади, що є мабуть найбільшою проблемою. Досягнути мету відновлення суспільної довіри плануємо наступним чином.

Перше. Оновлення та формування корпусу суддів відповідно до міжнародних стандартів.

Друге. Якомога швидке наповнення судової системи новими суддями, відібраними на чесних конкурсах, що у свою чергу підвищить якість здійснення правосуддя.

Третє. ВРП має активніше підтримувати зв'язок з громадянським суспільством. Потрібно пояснювати свої рішення, із яких деякі або багато із них є абсолютно нормальними та правомірними. Суспільство треба переконувати, вести роз'яснювальну роботу, тобто приділяти значну увагу комунікації з суспільством.

Вважаю, практика притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності має бути єдиною та сталою, що, на мою думку, також є чинником для можливості відновлення довіри суспільства до суддів.

Ну, і, хочу зазначити, раніше Вища рада правосуддя, на жаль, не відрізнялася конструктивністю в роботі з органами законодавчої та виконавчої влади. Вважаю, це потрібно змінювати, потрібно шукати, скажімо так, у цій співпраці конструктив. Ця робота має бути спрямована на розвиток сучасної системи судової України, на її покращення, на поліпшення в цілому життя простих українців.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Швачко Антон Олексійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Шановні кандидати, вітаю вас! Бажаю всім успіху в голосуванні.

Шановний кандидате, маючи великий досвід роботи в науковій установі, в університеті, скажіть, будь ласка, у разі вашого обрання на посаду члена Вищої ради правосуддя, як ви збираєтеся реалізовувати ваші знання, ваш досвід як науковця в роботі Вищої ради правосуддя?

Дякую.

МОРОЗ М.В. Дякую за запитання. Робота в науковій установі передбачає надзвичайно великі контакти з науковцями. Очевидно, що я залучатиму наукову спільноту, щоб втілювати найкращі європейські, світові здобутки для покращення роботи ВРП. Планую бути представником не лише парламенту, а й представляти ідеї науковців, які спеціалізуються на сфері судочинства.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кисилевський Дмитро Давидович, фракція політичної партії «Слуга народу».

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Любові Шпак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любов Шпак. Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). У мене досить просте запитання, але воно турбує передусім наших виборців. Як подолати корупцію в наших судах? Хочеться почути вичерпну відповідь і справжні дії, які повинні бути.

Дякую.

МОРОЗ М.В. Дякую вам за запитання. Я вже казав, що корупція в судах має бути подолана за рахунок комплексних заходів. Але це не лише заходи Вищої ради правосуддя, які вживаються, хоча ВРП має бути ключовим органом у боротьбі з корупцією в частині безкомпромісного притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, незважаючи на особистості таких порушників. Вважаю, це повинен бути і тиск суспільства, і тиск органів держави в цілому, скажімо, суспільний резонанс щодо недопустимості таких проявів. У принципі, це дає свої позитивні результати. Ми бачили, що кричущих випадків у судовій системі, пов'язаних з корупцією, стає все менше. Тобто судді все-таки зважають

на такі речі як тиск суспільства, невідворотність відповідальності і утримуються від вчинення таких правопорушень.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Володимировичу. Займіть, будь ласка, своє місце.

І виступ останнього кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя.

Я запрошую на трибуну В'ячеслава Валентиновича Талька.

Будь ласка, В'ячеславе Валентиновичу.

ТАЛЬКО В.В., кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Запити сьогодення ставлять перед кожним членом Вищої ради правосуддя виклик – невідкладно вжити всіх можливих заходів для заповнення вакантних посад суддів та забезпечити створення в Україні добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів.

Переважає більшість суддів, яка сьогодні працює у надскладних умовах, в умовах війни, в умовах перевантаження, є професійними і, на моє переконання, сумлінними, оскільки щодня забезпечують нашим громадянам право на судовий захист. Реагування щодо суддів, які підривають авторитет судової влади, має бути невідкладне, рішуче і вмотивоване.

Нагальним викликом сьогодні є розробка Вищою радою правосуддя спільно з Верховним Судом узагальнення дисциплінарної практики Вищої ради правосуддя в аспекті правових позицій Великої палати Верховного Суду. Це дозволить врахувати в роботі дисциплінарного органу зауваження Великої палати щодо достатньої вмотивованості рішень дисциплінарного органу та виробити підходи для предметного розкриття таких широких за змістом понять: «груба недбалість», «підрив авторитету правосуддя», «грубе порушення закону».

Невідкладно має бути розпочатий процес конкурсу на формування служби дисциплінарних інспекторів, завдання і виклики роботи якої для мене відомі і знайомі. У цьому контексті мають бути розроблені практичні матеріали і тести, виконавши які добросовісний кандидат зможе підтвердити свою здатність виконувати повноваження дисциплінарного інспектора. Європейські стандарти та практики у питаннях дисциплінарної відповідальності показують, що до здійснення дисциплінарного провадження залучаються на підставі відкритого конкурсу та виконання практичних завдань найкращі фахівці, а в деяких країнах виключно судді апеляційної ланки. Хоча тут також є свої застереження, оскільки існує небезпека корпоратизації дисциплінарного органу.

Перед Вищою радою правосуддя...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до кандидата.

Дирдін Максим Євгенович, фракція політичної партії «Слуга народу».

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! У мене до вас як до кандидата на велику державницьку посаду таке запитання. Яка ваша позиція стосовно долі Верховного Суду, зокрема суддів у контексті рішення Конституційного Суду України?

Дякую.

ТАЛЬКО В.В. Дякую за запитання. Наскільки я зрозумів, ідеться про рішення щодо справи «Гуменюк та інші проти України», де постало питання, що робити з суддями Верховного Суду України.

У парламенті є відповідна комісія. Радою суддів України були організовані певні питання. Тут питання виключно законодавчого врегулювання – перехід суддів Верховного Суду України до Верховного Суду, оскільки за визначенням рішення Європейського суду відбулася лише зміна назви, а не зміна інстанції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Добрий день, шановний пане кандидате! У мене до вас два запитання. Прошу відповісти на них, тому що я не чую відповідей кандидатів на професійні запитання, які сьогодні ставить зал. Не на політичні, а саме на правові запитання, які ставлять як кандидатам на посади членів Вищої ради правосуддя.

Перше запитання. Як ви ставитеся до того, що в 2020 році Конституційний Суд виніс рішення, яким визнав неконституційною статтю 375 Кримінального кодексу щодо винесення завідомо неправосудного рішення? Це стосовно притягнення суддів до відповідальності за відповідні дії. Ви як законодавець підтримуєте введення відповідної норми статті Кримінального кодексу?

І друге запитання. Чи підтримуєте ви створення, зокрема в такий час, у нашій державі спеціальної військової юстиції, військових судів, воєнних трибуналів, які займалися б відповідним судовим розглядом справ щодо вчинення злочинів у військовій чи воєнній справах?

Дякую.

ТАЛЬКО В.В. Дякую за запитання. Відповідаю на перше запитання. Щодо кримінальної відповідальності суддів за ухвалені ними рішення. Це є неприпустимим. Можливим це є виключно тоді, якщо вдасться довести прямий умисел судді на постановлення завідомо неправосудного рішення. Але це

формулювати як статтю в Кримінальному кодексі, я не вважаю, що є необхідним, тому що небезпека такої статті полягає в тому, що через неї в подальшому здійснюється тиск на суддю, формально порушуючи кримінальну справу, витребовуючи матеріали справи, а це вже втручання в незалежність судді.

Щодо другого запитання. Вважаю, у воєнний час є певна специфіка судочинства, яка стосується військовослужбовців і всіх питань, пов'язаних з військовою службою. Якщо є необхідні обґрунтування і це на часі, такі питання парламент має вирішити. Думаю, за парламентом тут не стане.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Швачко Антон Олексійович, фракція «Слуга народу».

ШВАЧКО А.О. Добрий день! Пане кандидате, я маю до вас два запитання. Перше запитання. Які ви ставите перед собою цілі в разі обрання вас членом ВРП?

І друге запитання. Нам всім відомо, що корупція в судах – основна проблема в нашій країні. Як ви бачите для себе розв'язання цієї проблеми? Якої допомоги ви потребуєте від нас як від Верховної Ради?

ТАЛЬКО В.В. Дякую за запитання. Основними цілями будь-якого кандидата, вірніше, члена Вищої ради правосуддя є забезпечення функціонування ефективного, добросовісного корпусу суддів. Є питання, і воно пов'язане з іншим питанням, – трохи невірне тлумачення судовою системою поняття незалежності суду. Іноді судді вважають, що незалежність означає незалежність від усього: Конституції, суспільства, Бога. Тому, думаю, першочерговим має бути доопрацьована прозорість усіх процесів, напрацьована добросовісність і підзвітність суддів перед суспільством. Лише у випадку наявності ефективних механізмів підзвітності, ми матимемо наслідком незалежність суддів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І завершальне запитання. Любов Олександрівна Шпак. Будь ласка.

ШПАК Л.О. Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Шановний кандидате! Із вашої біографії знаємо, що ви працювали на посаді дисциплінарного інспектора у Вищій раді правосуддя. У мене таке запитання до вас. Розкажіть залу, чому ви звільнилися і чи правда, що ви звільнилися за власним бажанням?

Дякую.

ТАЛЬКО В.В. Дякую за запитання. Так, я звільнився за власним бажанням. Підставою для цього була ухвала про притягнення до відповідальності судді, постановлена Третьою дисциплінарною палатою 13 січня 2021 року. 21 січня, коли текст зазначеного рішення з'явився на сайті Вищої ради правосуддя, ознайомившись із ним, я, не вагаючись, одразу написав заяву про звільнення, оскільки, на моє переконання, зазначене рішення було повністю немотивованим. У подальшому, півроку по тому, Велика палата скасувала зазначене рішення Вищої ради правосуддя. Це все, що я можу сказати щодо цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу, зайняти місце в ложі.

Шановні народні депутати, переходимо до виступів від депутатських фракцій і груп.

Прошу представників фракцій і груп – тих, хто бажає, записатися на виступи.

Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. На жаль, дискусія про кандидатів на посади членів ВРП вчергове перетворилася на обмін якимись політичними гаслами і «кричалками», замість того, щоб обговорити професійні проблеми. До речі, було непогане запитання про те, що треба зробити, щоб знищити корупцію в судах. Відповідь дуже проста: по-перше, не несіть гроші в суди, по-друге, перестаньте дзвонити із головних кабінетів у судові кабінети, і не буде корупції в судах. Це перше.

І друге, що треба зробити, це провести реальну глибоку реформу судової системи. До речі, про реформу. Тут деякі казкарі розказували з трибуни і в запитаннях звучало про видатну реформу 2016 року. То я хочу нагадати цим казкарям, що реформа 2016 року визнана неконституційною, так само, як і закон (законопроект № 1008), прийнятий цим складом Верховної Ради, також визнаний неконституційним.

Тому, знаєте, можна багато про що говорити, але треба трохи пам'ятати: єдиний «здобуток» цього парламенту – передача під повний зовнішній контроль обрання органів, які займаються дисциплінарно-кваліфікаційними питаннями стосовно суддів. Оце був єдиний так званий плюс цього всього. Ми вже маємо НАБУ, яке нам призначили іноземці, маємо інших очільників правоохоронних органів. Єдине, чого немає в цих органів, – ефективності, а все інше – добре.

Ще раз підкреслюю... До речі, деякі колеги ідуть реформувати суддівський корпус, але вони забули, що цим парламентом більшість повноважень Вищої ради правосуддя передана дисциплінарним інспекторам, і велику кількість повноважень, які ще до сьогодні виконувала Вища рада правосуддя, тепер виконуватимуть дисциплінарні інспектори.

І останнє. На жаль, сьогоднішнє наше голосування жодним чином не вплине на роботу ВРП, тому що у ВРП не буде сформований кворум. Він буде сформований лише в жовтні-листопаді цього року. Тому голосування сьогодні...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дануца, «Слуга народу». Будь ласка,

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, цьому парламенту вже є чим пишатися. Саме цей склад парламенту в 2021 році прийняв закон, норми якого змінили підходи до формування Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії. Тепер ми це робимо у відкритіший спосіб з перевіркою доброчесності кандидатів за участі, в тому числі представників міжнародної спільноти. Тому знайте, що вам є чим пишатися. Це перше.

Друге. Сьогодні дуже символічний день, тому що саме парламенту належить першому визначитися зі своїми кандидатурами на посади членів Вищої ради правосуддя за новою процедурою. Ми не маємо змарнувати довіру нашого суспільства і наших людей. Сьогодні ми зобов'язані обрати двох кращих кандидатів із чотирьох, рекомендованих Етичною радою. Ми маємо проголосувати і підтримати найкращих. Закликаю всі політичні сили, всі депутатські фракції і групи висловити свою позицію і зрештою делегувати від Верховної Ради представників до Вищої ради правосуддя. Знайте, в нашій сучасній державі пануватимуть порядок і закон.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорій Миколайович Мамка, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Хочу звернути увагу на те, що судова гілка влади в нас

реформується, на моїй пам'яті, останні 10 років. Але хтось доформувався до того, що в звичайному селищі міського типу з кількістю населення 10 тисяч суддів можна і не знайти – пішли на пенсію, нових не призначили, недоброчесні і таке інше. Повірте, ми будемо обирати членів ВРП... От уявіть собі з'їзд суддів. Левову частину кандидатів має надати ВРП. На даний час з'їзд суддів переніс розгляд цього питання на невизначену дату. І обрання на даний час членів ВРП... Я хотів би запитати: а чим же ви до цього часу будете займатися, якщо кворуму немає, згідно з законом виконувати свою роботу неможливо, а час йтиме? Я хочу розвіяти міф, що після сьогоднішнього обрання, як анонсовано, вперше в історії щось змінюватиметься. Нічого не змінюватиметься. Треба в цьому залі прийняти раз і назавжди концептуальне рішення щодо критеріїв суддів, їх відбору, і, призначивши, дати можливість здійснювати правосуддя від імені України. А ті правоохоронні органи, яких уже понад 10 чи 11, наділені повноваженнями боротися не з корупцією, а, на жаль, з корупціонерами, мають виконувати свою функцію: документувати, обирати запобіжні заходи і скерувати справи до суду. Тоді це буде чітка і ясна модель правосуддя.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Федина Софія Романівна. Будь ласка.

Я так розумію, Олексій Олексійович Гончаренко, так? Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, нам кажуть, цій залі є чим пишатися. Я щось не зрозумів, а чим пишатися? Цей парламент оголошував проведення судової реформи однією із своїх найголовніших цілей. Скажіть, будь ласка, чим пишатися? Сьогодні в країні не можна ані призначити суддю, ані звільнити суддю, немає ані Вищої кваліфікаційної комісії суддів, ані Вищої ради правосуддя. Вища рада правосуддя втратила кворум 22 лютого, а зараз серпень. Війна, вторгнення – все зрозуміло. Але чому ми не могли ось вже майже півроку обрати цих двох членів від Верховної Ради? Що нам заважало? Де інші члени ВРП? У нас повний колапс судової системи! У нас немає суддів, щоб розглядати справи. У нас взагалі немає суддів. Зате у нас є судді з п'ятирічним терміном, який вже завершився. А оскільки їх призначити не можуть, вони просто сидять вдома і отримують по 70, 80, 90 тисяч гривень зарплати на місяць, нічого не роблячи взагалі! Тобто взагалі, не виходячи з дому і нічого не роблячи. І кажуть, нам є чим пишатися. Розкажіть, чим нам зараз тут пишатися? Що зроблено в українському судочинстві? Українське судочинство що, стало схоже на щось людське, а не на якесь знуцання? Мені це невідомо.

Звичайно, сьогодні треба обрати двох членів ВРП. Але давайте нарешті оберемо й інших. Давайте розблокуємо з'їзд суддів. Давайте ми отримаємо кворум ВРП. Давайте почнемо виганяти суддів, які є ганьбою для всієї країни. Давайте нарешті призначати суддів, в тому числі молодих, здатних показати нову якість, інакше – все це знову чергові розмови і більше нічого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз завершальний виступ від фракцій і груп. Я запрошую до слова Ярослава Романовича Юрчишина, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Погоджуюся з колегами, що пишатися варто тим, що зроблено. Зараз ми в процесі здійснення судової реформи, на жаль, скоріше на етапі виправлення попередніх помилок. Дійсно, щоб їх виправити, необхідна повноцінна ВРП. Сьогодні ми як Верховна Рада можемо зробити свою частину роботи, не пишаючись, а виконуючи свої обов'язки, і обрати тих, кого нам відібрали згідно з процедурою, яку ми погодили, зокрема, за участі наших міжнародних партнерів і експертів.

Ми маємо рекомендації Етичної ради, громадськості, комітету, тому закликаємо голосувати. «Голос» голосуватиме за Романа Маселка і пана Мороза, рекомендованих громадськістю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас залишаються ще виступи народних депутатів – до 6 хвилин, і після цього перейдемо до голосування. Ще раз підкреслюю, всю інформацію, всі прийняті рішення, які приймаються в цьому залі, ми даємо на оприлюднення через 30 хвилин після завершення цього засідання. Прошу ще раз дотримуватися такої корпоративної, інформаційної етики.

Прошу народних депутатів записатися на виступи, і після цього будемо переходити до голосування.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Друзі, свою головну думку я сказав. Зараз хочу звернутися до кожного народного депутата, нас все одно ніхто не бачить, крім нас самих. Давайте зараз поговоримо як на кухні. Скажіть мені, будь ласка, допоки буде ця зневага до народних депутатів України – до мене, до вас, до кожного, незалежно від фракції? У мене просте запитання: чому в слоті телеканалу «Рада» можна побачити, що завгодно, крім Верховної Ради України? Мені може хтось це пояснити?

Голово Верховної Ради, я дуже хотів би почути відповідь. Іде слот «Рада» на національному телемарафоні. Чому там немає Верховної Ради? Чому не можна записати наше шановне зібрання і через декілька годин, як ми розійдемося, безпека дозволить, показати людям, що ми живі, що ми ходимо на роботу, що ми тут щось робимо, бо люди вже сміються? Чому над нами можна знущатися, забирати у 225 депутатів, в кожного із нас, дипломатичні паспорти? Чому, коли є стаття Закону України «Про статус народного депутата України», норми якої чітко вказують на те, що дипломатичний паспорт дається кожному народному депутату на час його обов'язків, і його не можна забрати, взяти? Чому так до нас ставиться Міністерство закордонних справ? Як можна дозволяти витирати об себе ноги?

Коли останній раз був уряд у Верховній Раді? Де уряд? Ми ходимо на роботу з першого дня війни. Ми зібралися тут 24 лютого і голосували за воєнний стан. Ми тут працювали в березні, коли російські війська стояли під Києвом. Де наш уряд? Я забув, як він виглядає. Чому ми не може поставити йому запитання? Я розумію, що для піару скоро треба буде кожному із нас ще дрючком дати по спині на вході, і люди аплодуватимуть. Але, вибачте, це тоді вже не парламент. А що це? Друзі, годі вже, давайте себе поважати! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лопушанський Андрій... Перепрошую, Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Сьогодні найвищу, стовідсоткову, підтримку українського суспільства має українська армія – Збройні Сили України, найнижчу, одну із найнижчих, – на жаль, судова гілка влади. Чому? Тому що в суспільстві є величезний запит на справедливість, величезний запит на незалежність судової гілки влади. І сьогодні, як правильно зазначив мій шановний колега Олексій Гончаренко, фракція «Європейська солідарність», ми нарешті за півроку знайшли час для обрання членів Вищої ради правосуддя – виключно професійних і незалежних людей.

Серед присутніх тут є люди, з якими ми, коли були при владі, мали дуже різні дискусії, іноді гострі, але шануючи їх професіоналізм, незалежність і ту велику роботу, яку як адвокат, наприклад, пан Роман робив для захисту прав родин, постраждалих під час Революції Гідності. І ми з великою радістю підтримаємо його кандидатуру.

Водночас ми чекаємо, що ця сесійна зала нарешті усвідомить власну відповідальність, коли Збройні Сили України захищають європейські принципи розбудови держави, і сприятиме незалежності українських суддів. І абсолютно правий Олексій Гончаренко, фракція «Європейська солідарність», в тому, що українське суспільство хоче знати, кого сьогодні обирає Верховна Рада України,

які є аргументи, які питання ми ставили майбутнім членам Вищої ради правосуддя.

Скажіть, будь ласка, чому на телеканалі «Рада», який має висвітлювати діяльність Верховної Ради України, немає Верховної Ради України? Там є що завгодно: радники, порадники, позаштатні прибиральники Офісу Президента, коти, собаки – хто завгодно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лопушанський Андрій Ярославович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець).* Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, це надзвичайно серйозна дискусія. Я хочу сказати, фракція «Європейська солідарність» зареєструвала проект постанови про зміни щодо висвітлення діяльності Верховної Ради України, в якій ми пропонуємо, щоб телеканал «Рада», який через безпекові питання не може транслювати засідання Верховної Ради в прямому ефірі, в повному обсязі демонстрував ці обговорення в слоті телеканалу «Рада» в щоденному марафоні, який став не марафоном національної єдності, а, на жаль, марафоном цензури.

До речі, шановні кандидати на посади членів Вищої ради правосуддя, звертаю вашу увагу на порушення прав людини, які сьогодні відбуваються під гаслом воєнного стану. Воєнний стан, самообмеження, велика відповідальність, воєнна цензура – це все сьогодні виправдано. На жаль, ми маємо найгірший випадок і приклад політичної цензури.

Пане Романе, ми повертаємося в часи Януковича, коли в нас була політична цензура, чорні списки, закриття рота опозиції навіть у сесійному залі, і, на жаль, ось тут, у цьому секторі, сиділи персонажі і аплодували політичній цензурі і придушенню опозиції. Ми вважаємо, що сила держави – це насамперед європейські принципи: незалежність суду, свобода слова, надання можливості працювати трьом закритим телеканалам, припинення на телеканалі «Рада» приниження українців дурним гумором, матюками, які там транслюються, що знаходить підтримку в президії Верховної Ради. Ви ж толеруєте цензуру, тому що сьогодні не поставили проект постанови про висвітлення діяльності Верховної Ради України в часі. Ми вимагаємо завтра поставити першим на голосування цей проект постанови і проголосувати за нього, щоб нарешті дати можливість нашим виборцям зрозуміти, що парламент працює, ми не втікли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Як член президії я все-таки відреагую. Мені дуже прикро, що людина, яка була членом президії, не спромоглася за стільки років вивчити норму Регламенту, що порядок формується не президією,

а Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп (*Оплески*). Дякую, колеги.

Шановні народні депутати, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Відповідно до статті 208¹ Регламенту Верховної Ради України зараз ми проведемо рейтингове голосування стосовно кожного кандидата окремо. Після цього Верховна Рада обиратиме членів Вищої ради правосуддя списком, визначеним за підсумками рейтингового голосування відповідно до кількості вакантних посад, відкритим голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України. Нагадую, у нас дві вакантні посади.

Отже, переходимо до рейтингового голосування в алфавітному порядку стосовно кожного кандидата окремо. Я називатиму прізвище, ім'я та по батькові кандидата, а ви будете визначатися щодо його підтримки.

Шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура Заїчко Олени Вікторівни. Прошу голосувати.

«За» – 137.

Шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура Маселка Романа Анатолійовича. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура Мороза Миколи Володимировича. Прошу голосувати.

«За» – 291.

Шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура Талька В'ячеслава Валентиновича. Прошу голосувати.

«За» – 79.

Шановні колеги, за підсумками рейтингового голосування найбільшу кількість голосів набрали Мороз Микола Володимирович та Маселко Роман Анатолійович. Переходимо до остаточного голосування списком.

Відповідно до статті 131 Конституції України, статті 208¹ Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування питання про обрання списком, визначеним за підсумками рейтингового голосування, членами Вищої ради правосуддя Мороза Миколи Володимировича та Маселка Романа Анатолійовича. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Отже, оголошую, Верховна Рада України обрала членами Вищої ради правосуддя від Верховної Ради України Мороза Миколу Володимировича та Маселка Романа Анатолійовича. Давайте привітаємо колег (*Оплески*).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 217 Регламенту Верховної Ради України, статті 19 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» член Вищої ради правосуддя на пленарному засіданні складає присягу невідкладно після його обрання Верховною Радою України.

Шановні народні депутати, для складення присяги на трибуну Верховної Ради України запрошується член Вищої ради правосуддя Мороз Микола Володимирович (*Оплески*).

МОРОЗ М.В., член Вищої ради правосуддя. Я, Мороз Микола Володимирович, присягаю сумлінно, чесно і неупереджено здійснювати повноваження члена Вищої ради правосуддя для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції України і законів України, а також професійної етики у діяльності суддів і прокурорів.

Від себе особисто хочу подякувати Верховній Раді за таку довіру. Усіма силами намагатимуся її виправдати шляхом своєї добросовісної і кваліфікованої праці на цій посаді (*Оплески*).

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Миколо Володимировичу.

Шановні народні депутати, для складення присяги на трибуну Верховної Ради України запрошується член Вищої ради правосуддя Маселко Роман Анатолійович.

МАСЕЛКО Р.А., член Вищої ради правосуддя. Я, Маселко Роман Анатолійович, присягаю сумлінно, чесно і неупереджено здійснювати повноваження члена Вищої ради правосуддя для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного і високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції України і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів (*Оплески*).

Дякую за довіру. Обіцяю її виправдати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, давайте ще раз привітаємо членів Вищої ради правосуддя з обранням на відповідальні посади і побажаємо їм плідної та професійної роботи на благо України (*Оплески*).

Від себе особисто, від президії, хочу сказати, що ми повинні зробити все, щоб судова гілка влади відчувала себе владою. Це тепер у ваших руках. Дякуємо.

Шановні колеги, переходимо до наступних питань. Ще раз звертаюся щодо поширення інформації: я вас дуже прошу, тому що в нас попереду великий робочий день.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» ([№ 7664](#)). Ми домовлялися розглянути це питання з обговоренням.

Я ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту № 7664 за скороченою процедурою.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас два пов'язаних питання, із яких ми домовлялися перше розглянути з обговоренням, друге – без обговорення.

Я запрошую до слова Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олексія Мячеславовича Данілова.

Будь ласка, Олексію Мячеславовичу.

ДАНІЛОВ О.М., *Секретар Ради національної безпеки і оборони України.* Добрий день, шановні народні депутати! Враховуючи триваючу широкомасштабну збройну агресію Російської Федерації проти нашої країни, Рада національної безпеки і оборони України розглянула пропозицію щодо продовження строку дії воєнного стану в Україні на 90 діб. Згадану пропозицію Рада національної безпеки і оборони України напрацювала на підставі відповідного подання, внесеного 1 серпня 2022 року членом Ради національної безпеки і оборони України, Головнокомандувачем Збройних Сил України генералом Залужним, яку одноголосно підтримали члени РНБО.

За результатами розгляду пропозицій РНБО виданий указ Президента України, яким передбачається продовження строку дії воєнного стану в країні з 5 години 30 хвилин 23 серпня 2022 року на 90 днів.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України Президентом України внесений на розгляд Верховної Ради України відповідний проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану України». Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Мячеславовичу.

Шановні колеги, є потреба в доповіді голови комітету? Тоді прошу тих, хто бажає, записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Бондарю Михайлу Леонітовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М. Шановний головуючий! Шановні колеги! Нас усіх – і владу, і опозицію – об'єднує єдина біда і спільний ворог. Російські загарбники, окупанти, жорстко тероризують наші мирні міста і села. Цілком очевидно, що на часі припинити політичні чвари та внутрішні війни. Адже кати і гвалтівники в Бучі, Тростянці, Ірпені, Маріуполі, інших містах, вбиваючи наших дітей і людей, не запитували про політичну приналежність, політичні погляди. Їм було байдуже щодо мови спілкування. Тому з першого дня повномасштабної агресії, про яку ми попереджали, закликали і закликаємо до єдності влади і опозиції. Просимо це робити не лише на словах, а й в діях.

Тисячі наших партійців воюють в лавах ЗСУ, ТрО, волонтерять. З 2014 року ми допомагаємо ЗСУ, і сума допомоги, яку ми так само як мільйони українців перерахували на потреби ЗСУ, співставна з допомогою однієї з країн НАТО, адже йдеться про мільйони євро. Ми цим всім пишаємося, дякуємо всім громадянам України, які підтримують допомогу армії.

Останній приклад – 350 дронів, які стануть очима армії, та 11 броньованих машин «*Shield*» для десантників. Але навіть намагатися дискредитувати таку діяльність, знецінювати її, принижувати мільйони українців? Ми просимо не принижувати ані «госпітальєрів», ані справи громад, ані інші волонтерські організації, які це роблять.

Ми працюємо і на дипломатичному фронті, аби наблизити Україну до членства в ЄС і НАТО та нашої спільної перемоги над ордою. Тому ми просимо припинити як цькування Яни Зінкевич, нашого лідера, так і хейтинг, переслідування інших волонтерів – ідеться про Юлію Кузьменко, Рифа, Яну Дугарь, тому що це все зараз не на часі. Я закликаю колег, які представляють владу, припинити провокувати внутрішні протистояння.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Лабі Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, війна триває. Наші партнери нас підтримують у цій важкій і нелегкій боротьбі. Прошу підтримати ініціативу Президента і проголосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Євтушку Сергію Миколайовичу, фракція політичної партії «Батьківщина».

Валентин Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Пані та панове! Дорогі захисники України! Зрозуміло, що строк дії воєнного стану ми сьогодні продовжимо на 90 діб, так само як і продовжимо загальну мобілізацію. Користуючись цим, ми як єдиний парламент звертаємо увагу всіх органів влади, що мобілізація насамперед для всіх держслужбовців, військовослужбовців, людей в органах влади і на місцях означає переведення всієї держави, всіх потужностей держави на воєнні рейки, на воєнний стан, на чітке виконання ваших обов'язків на місцях для забезпечення Збройних Сил, для забезпечення територіальної оборони, для забезпечення оборони країни в цілому.

Сьогодні ми як фракція «Батьківщина» хочемо заявити з трибуни парламенту про те, що підтримуємо і очікуємо в залі появи на затвердження секторальних санкцій проти країни-агресора, секторальних, особистих, і економічних санкцій проти всіх, хто пов'язаний з Російською Федерацією: юридичні особи, фізичні особи, надра, порти, Національний банк України, ліцензії – все це ми готові і будемо затверджувати.

Звертаємося до Ради національної безпеки і оборони України: вносьте до парламенту указ Президента від 5 серпня цього року. Десять днів як Верховний Головнокомандувач вирішив, і десять днів немає цього документа в парламенті. Вносьте, це також мобілізація і обороноздатність.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народній депутатці України Васильченко Галині Іванівні. Соломія Бобровська, фракція «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, я уявлення не маю, хто і скільки із вас їздить до своїх бригад, батальйонів на фронті, але мені дуже прикро інколи бачити речі, які відбуваються в сесійному залі. Як всі звично з квітня стали на рейки не воєнні, а «шуршання», «рішання» і повернення, особливо в областях, які є неприфронтовими, до більш-менш спокійних справ, які були до 24 лютого, з інколи, на жаль, повідомленням про величезні теракти. Якщо ви поїдете в неприфронтові області, побачите, як живе інша частина України. Вона не живе тим, чим живуть Харків, Миколаїв, Запорізька, Дніпропетровська області.

Воєнний стан – це не лише про наявність військових адміністрацій і повноваження голів військових адміністрацій, це не лише про наявність комендантської години в тому чи іншому місці, це про те, що ми маємо зрозуміти, що так, як було до лютого-березня 2014 року, а потім до 24 лютого 2022 року,

ніколи не буде. Не буде так, що ваші діти зможуть спокійно піти до школи 1 вересня в цьому році чи через рік, 10, 15 років. Але чи готові ви до цього? Ні. Що зараз робити системі освіти – дитячим садкам, школам, закладам вищої освіти, до яких три роки поспіль провалені вступні кампанії і сам процес навчання? Де ми зараз в цьому процесі?

Мені прикро, що ми запрошуємо уряд, а він боїться сюди приходити або відмовляється, тому що, коли ми спілкуємося з Генеральним штабом і Мін-оборони, – це одна історія, а коли фактично всі цивільні напрями закриті від комунікацій і тут публічно не звітують, – це інша історія. Мені прикро, що досі економіка не стала на воєнні рейки, і нуль пояснень публічно або в газетах, заспокоюючи нас прибиранням курсу валют з вулиці, це не означає, що всі стали спокійними. Усі розуміють глибину проблеми, що насуватиметься на нас з вересня, листопада, коли почнеться опалювальний сезон, і що буде тоді, коли ворог почне обстрілювати критичну інфраструктуру. Тому, шановні колеги, не час два дні обговорювати невідомо що.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков. Будь ласка.

Шановні колеги, більше ніхто не має бажання виступити?

Прошу запросити народних депутатів до залу. Після цього перейдемо до прийняття рішення.

Будь ласка, Володимире Юрійовичу.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановні колеги, від депутатської групи «Довіра» хочу висловити слова глибокої шани, поваги, вдячності воїнам Збройних Сил України, представникам добровольчих батальйонів та об'єднань, представникам правоохоронних органів, волонтерам, медикам – усім тим, хто сьогодні несе службу і боронить нашу землю. Зрозуміло, що лише консолідовані зусилля пришвидшать нашу велику перемогу і ту мить, коли останній окупант покине нашу землю і в Україні запанує мир та спокій. Усі разом наближаємо перемогу.

На жаль, сьогодні ми змушені продовжити термін воєнного стану, але віримо в те, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти місця, ми переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» ([№ 7664](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Шановні колеги, ми домовилися одразу, без обговорення, проголосувати і наступне питання – проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» ([№ 7665](#)).

Тому я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» (№ 7665) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Союзу, Європейської Ради, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, парламентів та урядів держав – членів Міжнародного агентства з атомної енергії щодо засудження акту ядерного тероризму, який здійснило держава-агресор на Запорізькій атомній електростанції у місті Енергодар Запорізької області» ([№ 7667](#)). Ми домовилися розглядати цей проект постанови з обговоренням, але коротко.

Спочатку ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 7667 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одразу виступи: два – за, два – проти чи з виступом доповідача?

Ольга Михайлівна Смаглюк-Василевська. Є вона? Не наполягаєте? Наполягаєте, так? Будь ласка, ваш виступ 2 хвилини, потім: два – за, два – проти.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу вас підтримати проект постанови про визнання Російської Федерації країною – ядерним терористом та сприяти тому, щоб компанія «Росатом», всі фізичні, юридичні особи, пов’язані з цією компанією, були під санкціями країн, які боронять нашу ядерну безпеку.

Також цим проектом постанови ми закликаємо всі країни, Організацію Об’єднаних Націй ввести на Запорізьку атомну електростанцію миротворчу місію та експертів МАГАТЕ. Закликаємо виключити Російську Федерацію з країн – членів МАГАТЕ.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти, якщо з цього питання є ті, хто проти.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Очевидно, фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме це звернення до міжнародних організацій щодо засудження дій Росії як країни – ядерної терористки. Ми з вами точно знаємо, дивлячись на цю повномасштабну війну, яку Росія веде сьогодні проти України і проти всього вільного світу на нашій території, що Росії не потрібні додаткові провокації для продовження вчинення своїх злочинів – вбивати, гвалтувати, руйнувати, а тепер ще вдаватися і до ядерного тероризму.

Тому сьогодні спільне завдання Верховної Ради України потроїти, подесятерити наші з вами зусилля на дипломатичному фронті в координації з нашою виконавчою владою, щоб повністю ізолювати Російську Федерацію від її спроможностей і можливостей в таких організаціях як МАГАТЕ, Організація Об’єднаних Націй, щоб вона припинила підривати міжнародний порядок і міжнародні правила, які сьогодні мали б визначати наші з вами можливості захисту себе. Сподіваюся, пан Голова Верховної Ради дослухається до пропозиції, яку надіслав наш комітет, і проведе спільне засідання нашого комітету та Комітету

з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва з залученням Міністерства закордонних справ та інших відповідальних осіб для визначення чітких пріоритетів і завдань, щоб спільним дипломатичним парламентським фронтом допомагати нашим військовим втримувати воєнний фронт.

І одне зауваження. Пане Голово, коли вам роблять зауваження стосовно процедури, це означає, що Регламентом Верховної Ради передбачається тиша в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оскільки ви до мене звернулися, я також скористаюся нормою Регламенту. Ще раз підкреслюю, про тишу я декілька разів казав перед цим. Як Голова парламенту я виконав свій обов'язок. Постійно до цього закликати... Це на совісті кожного. Дякую.

Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Наша фракція голосуватиме одноголосно за прийняття проекту постанови щодо звернення про визнання Російської Федерації державою-терористом, яка погрожує всьому світу ядерним тероризмом, обстрілюючи Запорізьку атомну електростанцію протягом останніх тижнів, яка, по суті, вдається вже до заходів планетарного масштабу – ядерної техногенної катастрофи, яка може бути в рази сильнішою, ніж та катастрофа, що сталася на Чорнобильській АЕС.

Ми чудово розуміємо наслідки того, що чинить Росія. У своїй агонії, бачачи, що Збройні Сили України переможуть агресивну війну Росії, яку вона веде проти України, Росія вдається до крайніх заходів. І завдання українського уряду, українського парламенту, Міністерства закордонних справ України – домогатися, щоб Російську Федерацію було виключено з усіх поважних організацій світу, були введені критично сильні санкції стосовно тих осіб, які підживлюють терористичними діями Російської Федерації техногенну катастрофу.

Також ми звертаємося до держав світу з тим, щоб визнати Російську Федерацію державою-терористом і припинити будь-яке цивілізоване спілкування з цією країною, допоки вона вестиме свої агресивні дії і не понесе повноту відповідальності за ту війну, яка розв'язала проти України.

Світ має бути безпечним, особливо, якщо це стосується ядерної безпеки. Україна всі роки незалежності демонструвала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, народна депутатка Васильченко Галина Іванівна, фракція політичної партії «Голос».

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, ви добре знаєте, як спілкуватися з міжнародними партнерами, переконана, що багато хто із вас це робить. Але, мені видається, ядерний тероризм – те, що робить і демонструє Російська Федерація, є останньою краплею для тотальної вимоги повної ізоляції Російської Федерації, починаючи з вимоги, яку, на жаль, ми чомусь дуже мало озвучували з лютого, березня, – про заборону видачі віз різним категоріям громадян Російської Федерації, у тому числі й опозиції.

Хто із вас їздить до Запорізької області, добре знає, в якому становищі знаходиться населення Запорізької області, що на собі відчувають мешканці Нікополя і Марганця, яких фактично щочас і щодня обстрілюють. Але, окрім міжнародного аспекту і того, як МАГАТЕ «спішить» сюди їхати, як Російська Федерація вимагає приїзд МАГАТЕ на Запорізьку атомну електростанцію лише через тимчасово окуповану територію, я хотіла б звернути увагу на інше. Мені було дуже прикро бачити останні декілька засідань Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, тому що під час обговорення було питання щодо безпеки інших атомних електростанцій. Я представляю Рівненщину. За 100 кілометрів від кордону із Республікою Білорусь, біля міста Вараш, знаходиться Рівненська атомна електростанція. Хочу вам сказати, що на 24 лютого стан безпеки на цій АЕС та інших бажав бути кращим. І, не дай Боже, якщо щось станеться з Миколаївською областю, де також є атомна електростанція, якщо різними способами, зокрема десантним, буде створена загроза Рівненській АЕС тоді, коли голова «Енергоатому» Котін, який представляє далеко не українські інтереси, а, скажу зразу, я маю на це підстави, інтереси російської держави, вважаю, Верховна Рада, а також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Хочу ще раз нагадати нам усім і представникам різних країн світу про те, що досі Україна та багато країн світу відчувають на собі наслідки однієї із найстрашніших техногенних катастроф ХХ століття – аварії на Чорнобильській атомній електростанції, внаслідок якої сотні тисяч людей були змушені змінити своє місце проживання, внаслідок якої значні території не лише нашої країни відчули результати зараження, на яких і досі неможливо проводити повноцінну господарську діяльність. Якими треба бути дикунами і варварами, щоб на сучасному

етапі знову ставити під ризик і загрозу життя тисяч, а можливо мільйонів, громадян.

Безперечно, сьогодні ми як країна вимагаємо позбавити Росію як державу-агресора, державу-ядерного терориста можливості брати участь у засіданнях, головуванні та прийнятті рішень на рівні МАГАТЕ, інших енергетичних безпекових організацій. Ми вимагаємо, щоб на територію Запорізької АЕС, яка за потужностями і за ядерними резервами набагато більша ніж Чорнобильська, допустили міжнародну місію Організації Об'єднаних Націй спільно з МАГАТЕ, щоб якомога швидше звільнити цю територію, зробити все необхідне для повноцінної роботи Запорізької атомної електростанції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Союзу, Європейської Ради, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, парламентів та урядів держав – членів Міжнародного агентства з атомної енергії щодо засудження акту ядерного тероризму, який здійснює держава-агресор на Запорізькій атомній електростанції у місті Енергодар Запорізької області» ([№ 7667](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Шановні колеги, далі в нас ціла низка питань, які ми домовилися голосувати без обговорення. Тому прошу не полишати своїх робочих місць. Я одразу, як завжди, ставитиму... (*Шум у залі*).

З процедури щодо порядку денного?

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, головуєчий сьогодні три чи чотири рази озвучував прохання щодо висвітлення інформації про засідання Верховної Ради України. Хочу сказати, буквально 20 хвилин тому вже вийшла така інформація, я так розумію, від члена Комітету Верховної Ради з питань правової політики Сергія Демченка.

Тому, колеги, мені дуже хотілося б, щоб у цій залі не працювали подвійні стандарти. Якщо ми домовляємося, що через 30 хвилин після закінчення засідання Верховної Ради, то це чули всі. У даному разі, хоч ми й не голосували за президію, наша фракція виступає адвокатом президії Верховної Ради України. Пан Стефанчук чудовою, перфектною українською мовою звернувся до зали три чи чотири рази з проханням висвітлювати діяльність через 30 хвилин. На жаль,

інформація вже вийшла, і наша фракція не бачить можливості приховувати інформацію про те, що зараз йде засідання Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знаєте, сьогодні мабуть вперше я погоджуся з Іриною Володимирівною з тим, що я чесно... Я просто не можу зрозуміти, як ще можна пояснити людям, що почуття хайпу не повинно затупляти почуття безпеки в цьому залі (*Оплески*). Я не знаю, як ще говорити і звертатися до вас. Чи ви не розумієте, що центри прийняття рішень під постійною загрозою, і саме тому президія, члени всіх фракцій роблять титанічну роботу, щоб ми прийшли, прийняли необхідні рішення і пішли далі займатися депутатськими справами. Я просто не можу зрозуміти, як можна так безвідповідально себе вести.

Дякую, колеги.

Переходимо до розгляду питань без обговорення. Давайте тоді будемо працювати ще швидше.

Наступне питання – проект Постанови «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо назви та предмета відання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин» ([№ 7549](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо назви та предмета відання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин» ([№ 7549](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Наступне питання також без обговорення. Проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до членів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF) з приводу виключення російської федерації з числа членів FATF та внесення її до переліку країн з високим ризиком» ([№ 7622](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до членів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF) з приводу виключення російської федерації з числа членів FATF та внесення її до переліку країн з високим ризиком» (№ 7622) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Наступне питання ми домовилися розглядати також без обговорення.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації деяких питань примусового відчуження та вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану» ([№ 7605](#)). Друге читання.

Ніхто не наполягає на розгляді поправок? (*Шум у залі*).

Ольго Михайлівно, ми для цього проводимо засідання Погоджувальної ради, де фракції і групи... (*Шум у залі*).

Одну секунду. Ви просите поставити на голосування для врахування поправку 179? Зараз я подивлюся, чи ця поправка вашого авторства (*Шум у залі*).

Шановні колеги, поправка 179 Василевської-Смаглюк. Вона комітетом відхилена. Ставлю її на голосування (*Шум у залі*).

А, вам хвилину треба.

Зупиніть голосування. Увімкніть мікрофон Василевської-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Дякую. Шановні колеги, поправка 179 стосується заборони на період дії воєнного стану, а також рік після його завершення, корпоратизації лісів. Зараз це дуже актуальне питання. Якщо ми подивимося на досвід компаній, які були корпоратизовані або створені ДП, наприклад, «Укрспирт», «Укррудпром», «Конярство України», то створення таких ДП сприяло саме банкрутству цих підприємств і загибелі цілих галузей.

Я прошу вас підтримати поправку 179, щоб запобігти корпоратизації лісів і створенню ДП у період воєнного стану. А після воєнного стану ми розберемося, чи доцільно це робити (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 179 народної депутатки Василевської-Смаглюк. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, давайте ми домовимося, що всі питання через ваших представників ми обговорюємо на засіданнях Погоджувальної ради, щоб вже на пленарному засіданні ми могли одразу голосувати.

Який номер поправки? Зараз я уточню... (*Шум у залі*).
Ви хочете виступити? Буймістер. Будь ласка, 1 хвилина.

БУЙМІСТЕР Л.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ця поправка має безпосереднє відношення до цього законопроекту, адже, якщо ми зібralися переміщувати кудись стратегічні підприємства, особливо, подвійного призначення, їм потрібна буде електроенергія. А чи будемо ми цю електроенергію купувати в Європі на спотовому ринку по 400 євро, чи наші виробники вироблятимуть її за ціною 86 євро, маємо прийняти зараз це рішення шляхом підтримки залом цієї поправки.

Колеги, прошу підтримати цю поправку, підтримати нашу енергетичну галузь, яка входить в дуже небезпечний і дуже складний опалювальний сезон, і забезпечити наші підприємства дешевою «зеленою» електроенергією. Забудьте про міф, що «зелена» електроенергія – це дорого. Не вірте російській пропаганді, підтримайте поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 274 відхилена комітетом. Прошу голосувати.
«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації деяких питань примусового відчуження та вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану» ([№ 7605](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступне питання, сподіваюся, також без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» щодо можливості виключення періоду страхового стажу для обчислення пенсії під час воєнного стану, введеного відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 7453](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо можливості виключення періоду страхового стажу для обчислення пенсії під час воєнного стану, введеного відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (№ 7453) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Ми домовлялися, і я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо можливості виключення періоду страхового стажу для обчислення пенсії під час воєнного стану, введеного відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (№ 7453) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Шановні колеги, пропонується без обговорення і проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії порушенню прав у сфері праці» ([№ 5748](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії порушенню прав у сфері праці» (№ 5748) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 5748. Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Ідемо далі, шановні колеги. Ще один законопроект, який ми домовилися розглядати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері поводження з пестицидами і агрохімікатами» ([№ 4558](#)).

З процедури? Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Шановні колеги, я бачу, що в порядку денному з'явилися красиві європейські прапорці, зокрема щодо цього законопроекту. Хотіла б зауважити, що він потребує доопрацювання. Сподіваюся, що колеги профільного комітету доопрацюють.

І, власне, в цьому контексті хотіла б наголосити, що під час підготовки порядків денних мають бути запрошені на засідання Погоджувальної ради голова комітету, якщо в цей день немає голови, то перший заступник або секретар комітету, щоб висловити позицію комітету для ухвалення рішення і підготовки відповідних порядків денних.

Дякую. Сподіваюся на врахування пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері поводження з пестицидами і агрохімікатами» (№ 4558) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 4558. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект, як каже Іванна Орестівна, з прапорцем, і ми домовилися розглянути його також без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112» ([№ 7581](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112» ([№ 7581](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення системи

екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112» (№ 7581).
Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, без обговорення ми домовилися розглянути, тобто ніхто не наполягатиме на розгляді поправок, проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони» ([№ 7420](#)). Друге читання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони» (№ 7420) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо врегулювання питання надання пацієнтам лікарських засобів зі співчуття» ([№ 5737](#)). Ми домовилися проголосувати без обговорення.

Тому ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо врегулювання питання надання пацієнтам лікарських засобів зі співчуття» (№ 5737) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 5737. Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення порядку встановлення та використання номерних знаків транспортних засобів» ([№ 7365](#)). Також без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 7365 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності за порушення порядку встановлення та використання номерних знаків транспортних засобів» ([№ 7365](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7365. Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» ([№ 5337](#)). Ми домовилися без обговорення. Це друге читання. Ніхто не наполягає на поправках.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» ([№ 5337](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо усунення дискримінації вантажовідправника за порушення вимог вагового контролю» ([№ 6222](#)). Також без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо

усунення дискримінації вантажовідправника за порушення вимог вагового контролю» (№ 6222) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту (№ 6222). Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проходження служби цивільного захисту» ([№ 6230](#)). Ми домовилися без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проходження служби цивільного захисту» (№ 6230) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту. Прошу голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 6230. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Далі ще один законопроект без обговорення (*Шум у залі*).

Буде одна поправка на підтвердження, так?

Шановні колеги, проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» ([№ 7506-1](#)). Одна поправка.

Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 32.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 32, так? Аргументацію якусь скажете чи... Не треба?

Шановні колеги, поправку 32 комітет врахував. Водночас Артур Володимирович просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 32. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Тепер переходимо до прийняття рішення щодо законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» (№ 7506-1) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» ([№ 7644](#)).

Ми проговорили, що його голосуємо за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету. Домовлялися розглядати з обговоренням.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 7644 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, зараз виступи: два – за, два – проти, і будемо переходити до прийняття рішення.

Прошу народних депутатів записатися на виступи: два – за, два – проти.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське

об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Прошу передати слово колезі по фракції Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановні колеги, ми розуміємо суть цього законопроекту і, безумовно, коли йдеться про виплату заробітної плати нашим військовослужбовцям, ми не можемо бути проти. Але тут водночас передбачається і збільшення фінансування НАК «Нафтогаз України» на суму 12 мільярдів гривень для закупівлі газу. Ми не проти цієї операції, але є питання до влади і владної коаліції. Досі НАК «Нафтогаз України» не допускає структури Держаудиту, щоб з'ясувати і провести аудит, досі ми, навіть уряд і урядовий штаб, не маємо балансу газу, і не можемо з'ясувати чи потрібні ці гроші.

Тому попереджуємо вас, що до другого читання всі ці питання мають бути вирішені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бужанський Максим Аркадійович, фракція політичної партії «Слуга народу».

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я хотів би звернутися до тих, хто зараз «забезпечує» нашу протиповітряну оборону, транслюючи в ефір те, що ми тут голосуємо. Шановні колеги, якщо у вас є цікаві думки, вас читають у ваших телеграм-каналах, якщо у вас дуже гарний «слог» – вас також читають у ваших телеграм-каналах, а якщо у вас немає нічого, крім хайпу, крім новин, які ви першими повідомляєте всій країні, то ніхто ніколи навіть вашого прізвища не згадає, що це ви першим написали. Не треба гнатися за хайпом, не треба нехтувати безпекою, бо на нас є відповідальність перед країною. Ми частина влади.

Щодо питання, яке зараз розглядаємо. Коли в бюджеті йдеться про виділення коштів на Збройні Сили України, розмовляти немає про що. Потрібно підтримувати. Голосуємо за!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні

колеги, я не знаю, яка була мотивація вставляти поправки щодо «Нафтогазу». Можливо, вони важливі, але я впевнений, що справді можуть пройти. У мене є пропозиція все-таки якось знайти вихід і проголосувати за цей законопроект у цілому.

У нас погана ситуація з бюджетом. Погана, це дуже м'яко сказано. У нас видатки після ось цих змін до бюджету лише на оборону і безпеку становитимуть 1 трильйон 200 мільярдів. Для розуміння, ми рівно стільки витратили в минулому році на все: соціалку, будівництво і таке інше. А в цьому році зараз, і це не останні зміни, ми витратимо 1 трильйон 200 мільярдів на безпеку і оборону. Із того, що ми голосуємо, 86 відсотків піде на видатки споживання, із яких 65, тобто 131 мільярд, – це просто зарплата. Для розуміння, в місяць ми як держава заробляємо не більше ніж 80 мільярдів, а, якщо будемо повертати вчасно ПДВ, то напевно навіть менше. Усе інше – або ми друкуємо, або запозичуємо. Нагадаю, запозичення не можуть спрямовуватися на військові витрати. Тому в нас проблема в бюджеті. І коли ми вчергове намагаємося проголосувати якісь знижки, якісь додаткові витрати – це все буде в друку грошей Національним банком. І ці 270 мільярдів також надрукують. Дай Боже, щоб потім Національний банк зміг їх нейтралізувати валютною готівкою, яка в нього буде.

Тому, шановні колеги, я точно не хотів би за будь-яких інших обставин голосувати за цей законопроект, тому що це вплине на курс, але ми маємо це зробити. Якщо в нас питання щодо «Нафтогазу» стало таким роздільним, о'кей, давайте його винесемо в окремий законопроект. Я впевнений, воно отримає підтримку. Але за цей законопроект, на жаль, треба проголосувати сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Щодо цього законопроекту. «Європейська солідарність», звичайно, підтримуватиме його і за основу, і в цілому, тому що це ключова його суть, це гроші, які спрямовуються на сектор безпеки і оборони, на українську армію, на нашу «Альфу», на всіх, хто сьогодні на фронті захищає Україну.

Але під час свого виступу я хочу наголосити на двох дуже серйозних моментах. Не секрет, що сьогодні відбуваються дуже дивні пресконференції, наприклад, Служби безпеки, на яких мене називають чи то власником, чи то керманічем різних ботоферм. І на це в них знаходяться час і люди, витрачають на це гроші платників податків тоді, коли в них не вистачає грошей на полювання за тими, хто корегує вогонь.

Також за останні кілька місяців постійно, коли на фронт їде Петро Порошенко, причому їде не просто так, а для того, щоб передати техніку, дрони, серйозну військову допомогу, бронежилети тим частинам, які наступного дня

цією самою технікою, дронами і в бронезилетах ідуть у наступ, то за ним слідкує контррозвідка. Вибачте, у Служби безпеки на це знову знаходяться гроші.

У мене велике прохання до керівника Служби безпеки України витратити народні гроші на боротьбу з агресором і розуміти, хто в нього реальний ворог. Ворог – не опозиція, ворог – це Кремль.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця. Питання мегаважливе і мегаактуальне – фінансування нашої армії. Я все-таки сподіваюся, що після... (*Шум у залі*). Спочатку проголосуємо за основу.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» ([№ 7644](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я ще раз звертаюся, це питання фінансування армії.

Сергій Володимирович Власенко з процедури. Можливо, ви передумаєте. Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина» підтримає законопроект у редакції першого читання без урахування позиції комітету щодо включення до цього законопроекту питання «Нафтогазу». Якщо зараз Верховна Рада готова проголосувати без врахування висновку комітету, а лише фінансування армії, ми готові підтримати цей законопроект у цілому. Якщо залишається позиція щодо фінансування «Нафтогазу», на жаль, ми вимагаємо тоді голосування лише в першому читанні і скорочення строків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, ми не можемо змінити рішення комітету.

Шановні колеги, одну хвилину, якщо можна.

Шановні колеги, давайте так: якщо така межа компромісу... Я щойно поспілкувався з колегами, підтвердили готовність... Підтвердили, так? Підтвердили готовність проголосувати в другому читанні та в цілому без урахування пропозицій комітету (*Оплески*). Готові сьогодні проголосувати за фінансування армії?

Шановні колеги, тоді я ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому... Секунду. Я перепрошую, за основу прийняли. Це не друге читання. Голосуємо про прийняття в цілому, правильно?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (№ 7644) у цілому без урахування пропозицій комітету.

Колеги, всі зрозуміли, за що голосуємо? Прошу голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги.

Наступний проект Закону «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» ([№ 5091](#)). У нас була одна домовленість, але зараз ми можемо його голосувати. Прошу не розходитися, голосуємо одразу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» (№ 5091) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» ([№ 7363](#)). Друге читання. Ми також домовилися одразу голосувати.

Тому ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності» (№ 7363) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України» ([№ 7364](#)). Друге читання.

Деякі поправки колеги просять поставити на голосування для підтвердження. Зокрема фракція «Батьківщина» наполягає на семи поправках.

Чи є ті, хто наполягає на врахуванні своїх поправок? Немає. Тобто лише поправки для підтвердження. Є ще поправка 30, на якій наполягає Дмитро Олександрович Разумков.

Отже, з вашого дозволу, спочатку поправки «Батьківщини».

Я запрошую на трибуну Данила Олександровича.

Поправки 5, 9, 24, 25, 27, 42, 51 від «Батьківщини».

Я так розумію, Власенко Сергій Володимирович виступить щодо цих поправок. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, всі перелічені поправки не мають ніякого відношення до волонтерської діяльності. Вони внесені до законопроекту з грубим порушенням статті 116 Регламенту. Зокрема поправкою 5 уточнюється поняття «житловий будинок» і «об'єкти нежитлової нерухомості». Яке це відношення має до волонтерства, абсолютно незрозуміло. При цьому до об'єктів нежитлової нерухомості пропонується вносити господарсько-побутові будівлі і садиби. На наш погляд, зазначена поправка в такому вигляді може погіршити ситуацію з нежитловою нерухомістю в селі.

Тому прошу не підтримувати зазначеної поправки, яка не має ніякого відношення до волонтерства. Тобто до законопроекту не має жодного відношення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка, коротко, і голосуємо за поправку.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дійсно грішні, каємося. Ця поправка не має відношення до волонтерства, як і інші поправки щодо врегулювання оподаткування будівельної діяльності, пов'язані з законопроектом № 5091, який ми щойно проголосували. Це було політичне рішення внести до залу одночасно ці норми в цьому і в основному законопроектах та одночасно їх підтримати. Тому прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ще раз, поправку 5 комітет врахував, але народний депутат Власенко просить поставити її на голосування для підтвердження. Голова комітету просить підтримати цю поправку. Прошу голосувати за поправку 5.

«За» – 205.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 9.

Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Я не знаю, з ким були політичні домовленості про внесення абсолютно корупційних, лобістських поправок до зазначеного законопроекту.

Поправка 9 говорить про те, що тепер кошти спільного інвестування не будуть об'єктами оподаткування аж до того моменту, поки забудовник не передасть це житло покупцям.

Скажіть, будь ласка, а якщо він ніколи не передасть, а якщо він зникне, а якщо він взагалі не збудує це житло, то ці кошти за логікою авторів цієї поправки ніколи не будуть об'єктом оподаткування?

Я ще раз підкреслюю, не може йти мова про жодні політичні домовленості, про корупцію, про звільнення від оподаткування цілих галузей народного господарства. Зазначена поправка не має відношення до волонтерства, незважаючи на те, що шановний доповідач чесно покаявся в цьому. Я ще раз підкреслюю, це не має відношення до цього законопроекту. Будь ласка, подавайте це як окремий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, ця поправка не має відношення до волонтерства так само, як і не має жодного відношення до корупції.

Законопроектом № 5091 вводиться новий об'єкт цивільних прав. Ми його називаємо – майбутній об'єкт нерухомості (МОН). Ці об'єкти нерухомості оподатковуються за касовим методом – податки сплачуються під час отримання коштів. Це погоджено з галуззю, з бізнесом. Не треба шукати чорну кішку в темній кімнаті, якщо її там немає. Не треба політику перетворювати на будь-що, якщо люди намагаються врегулювати будівельні відносини в країні так, як це є необхідним для розвитку будівельної галузі і відновлення країни після війни. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Вельмишановні колеги, зараз будемо приймати рішення.

Поправку 9 комітет врахував, але народний депутат Власенко просить поставити її на голосування для підтвердження. Комітет каже, що поправку треба підтвердити.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 9. Прошу голосувати.
«За» – 203.

Рішення не прийнято.

Поправка 24. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. За всієї поваги до голови комітету, який зараз підтримує позицію комітету: якщо ви хочете щось врегулювати, врегулюйте у відповідних законопроектах, а не тихенько включаєте поправки до законопроекту, який не має до цього жодного відношення.

Поправка 24 також щодо оподаткування житлової нерухомості, що не має ніякого відношення ні до волонтерства, ні до волонтерської діяльності. Вносьте окремий законопроект, ми його обговоримо, внесемо поправки, якщо в цьому буде необхідність, після цього проголосуємо це як закон про оподаткування житлової і нежитлової нерухомості. А не так, що в законопроекті про волонтерство з'являється низка поправок, які точно не мають до волонтерства жодного відношення. Погоджено з бізнесом – немає питань, погоджено ще з кимось – немає питань. Вносьте окремий законопроект і голосуйте. Ця поправка порушує статтю 116 Регламенту, тому що не має ніякого відношення до законопроекту про волонтерство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Даниле Олександровичу, будете коментувати? Добре.

Поправка 24. Комітет її врахував. Водночас Сергій Володимирович просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 24. Прошу голосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Сергію Володимировичу, ну, ми бачимо, потенціалу немає. Давайте для економії часу я поставлю на голосування ці поправки підряд, я розумію, яке рішення буде щодо них, і тоді поставлю на голосування щодо підтримки законопроекту в цілому. Чи ви все-таки наполягаєте? Не наполягаєте, так? Я ставлю їх на голосування підряд.

Шановні колеги, поправка 25. Та сама ситуація: комітет поправку врахував, але Сергій Володимирович просить поставити її на голосування для підтвердження. Комітет наполягає на тому, щоб поправку підтвердити.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 25. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Те саме стосується поправки 27. Комітет її врахував. Власенко просить поставити її на голосування для підтвердження. Комітет просить залишити поправку 27 врахованою.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 27. Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 42. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 42. Прошу голосувати.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

І завершальна поправка 51, яку Власенко просить поставити на голосування для підтвердження. Аналогічна ситуація. Комітет її врахував.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 51. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

І ще ми домовлялися щодо поправки 30. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, поправкою 30 дозволяється до затвердження відповідних підзаконних актів Кабінетом Міністрів благодійним організаціям самостійно визначати, чи належить отримувач їхньої благодійної допомоги до осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії. Я розумію, що сьогодні дуже велика кількість організацій, які працюють і допомагають українському суспільству. Але, на жаль, ми стикалися і з тим, що впровадження таких норм дозволяє ухилятися від сплати податків. Тому прохання не підтримувати цієї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 30.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, поправка 30 є великою, системоутворюючою, яка принципово впливає на зміст цього законопроекту, в тому числі й у цій частині. Тому прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 30 враховано частково. Дмитро Олександрович просить поставити її на голосування для підтвердження. Позицію комітету ви почули.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 30. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння розвитку волонтерської діяльності та діяльності неприбуткових установ та організацій в умовах збройної агресії Росії проти України» ([№ 7364](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приватизації державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі» ([№ 7575](#)). Перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 7575 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О. Давайте голосувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Сергію Власенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина» системно виступає проти проведення приватизації під час війни і прийняття будь-яких законів, пов'язаних з приватизацією, тому що, по-перше, війна – це несприятливі умови для держави для продажу власного майна, по-друге, міф про те, що держава є неефективним власником, – це лише міф, тому що 15 відсотків підприємств, приватизованих до цього, ефективно працюють, а 85 відсотків або пішли під ніж, або були розпродані, по-третє, на сьогодні немає ніяких умов і ніякого інвестиційного клімату для проведення реальної приватизації.

Ми проти приватизації в цілому. Цим законопроектом регламентується процедура продажу у випадку, коли є податкова застава. Законотворці пропонують нам не отримувати згоду контролюючого органу (маються на увазі податкові органи), який мав би податкову заставу.

Законопроект містить і низку технічних застережень: передача права виплати боргу третій особі, що викликає суто юридичні питання; не потрібна згода, якщо в договорі купівлі-продажу зазначено, що протягом шести місяців буде погашено цей податковий борг, але нічого не говориться про те, що буде, якщо цей податковий борг не буде погашений протягом шести місяців.

Тобто в законопроекті є реальні великі дірки. Його прийняття є неправильним з точки зору загальної ідеології і з точки зору його готовності до того, щоб бути прийнятим. Тому фракція «Батьківщина» не підтримуватиме зазначеного законопроекту ані в першому читанні, ані, скоріше за все, в цілому, якщо буде поставлений на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Друзі, щойно пан Сергій Власенко досить докладно поінформував щодо технічних зауважень, які є. ГНЕУ також має зауваження до цього законопроекту.

Але я хотів би, щоб на питання: навіщо нам сьогодні потрібна приватизація, і чому саме така – відповідали члени уряду. У мене просте питання: коли ми тут побачимо членів уряду України? Воно ж просте. О'кей, якщо за правилами безпеки на «годину запитань до Уряду» не можна запросити весь уряд, це неправильно, тоді в чому проблема запросити нового міністра соціальної політики, почули б її, що і як вона планує, бо в нас є соціальні законопроекти, міністра закордонних справ, в нас була зовнішньополітична тематика, міністра оборони, міністра економіки – хоча б когось із них. Зробіть якесь чергування, щоб хоча б два-три міністри приходили до нас на засідання, щоб

Прем'єр-міністр іноді заходив до нас у гості. Це неправильно. Ми парламентсько-президентська держава. І я не розумію, яким чином військовий стан впливає на те, що члени уряду не можуть сюди прийти. 400 депутатів можуть прийти, а два-три члени уряду ніяк не можуть прийти, в них просто щось неймовірно відбувається, вони не можуть відірватися ні на секунду від справ державної ваги, щоб сюди прийти і пояснити, чому цей законопроект потрібний, що ми будемо тут робити, чому тут, чому важливо дати гроші «Нафтогазу», і якщо важливо, то де міністр енергетики, чому нам наплювати на наші відновлювальні джерела, що ми будемо робити зимою. Питань мільйон.

Я звертаюся до керівництва Верховної Ради: будь ласка, на наступне засідання запросіть сюди декілька міністрів, хоча б тих, хто не ховається десь. Ми хочемо їх почути, побачити і поговорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, оскільки ви звернулися до керівництва Верховної Ради, я вас поінформую. Щотижня, коли збираються керівники або представники фракцій і груп, проходять зустрічі з дуже великою кількістю урядовців. Я хотів би, щоб керівники вашої фракції доводили до вашого відома інформацію. Це я про те, що ви кажете, що їх немає. Вони тут бувають і досить часто. Сьогодні на засіданні Погоджувальної ради була присутня віце-прем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (*Шум у залі*). Вона всі свої позиції сказала. Це просто для інформації. Якщо вас фракція не інформує, то я інформую.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Ярославу Железняка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, про що цей законопроект? Зараз згідно з законодавством України, якщо у вас є податкове обтяження, ви не можете відчужувати майно. Відповідно, якщо ви проводите приватизацію і там є податковий борг, а він є у більшості наших підприємств, так «чудово» у нас працює держава як менеджер, то ви не можете робити таку приватизацію.

Законопроект дуже простий, говорить про те, що така приватизація можлива, а той, хто приватизує, протягом шести місяців має покрити борг. Я вважаю, це правильна ініціатива. Вона точно дасть нам можливість розблокувати приватизацію.

А тепер головне, навіщо нам приватизація? В Україні 3200 підприємств, із яких 1600 є на папері, тобто фізично їх немає, інші – половина не працює, а якщо працює, то 85 відсотків у збиток. Втрати лише від головних державних підприємств у 2021 році – мінус 50 мільярдів. Було б краще, щоб у нас взагалі не існувало цих підприємств.

Коли ми боїмося, що в нас щось вкрадуть до приватизації, то ні, вже все вкрали. Відверто кажучи, навіть велику приватизацію нам немає чим проводити. ОПЗ вже нікому не потрібен, інші підприємства – також. А коли у нас проходить мала приватизація і замість сараю там з'являються перукарня, склад, цех, то це добре.

Хто не вірить в приватизацію під час війни, то подивіться, як у нас проходять зараз тендери. Там збільшення іноді у 2-3 рази. Чомусь люди думають по-іншому і інвестують гроші під час війни. Тому давайте все-таки зробимо правильний крок і підтримаємо цей законопроект у першому читанні, а можна і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У цілому навряд чи, тому що на засіданні Погоджувальної ради домовилися за основу. Я завжди зберігаю ті домовленості, які ми прийняли за засіданні Погоджувальної ради.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, прошу зайняти місця.

Шановні колеги, ще раз нагадаю, зараз ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приватизації державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі» ([№ 7575](#)).

Шановні народні депутати, готові голосувати? Тоді я прошу всіх знаходитися на своїх місцях.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приватизації державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі» ([№ 7575](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, тоді повторне перше.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приватизації державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі» ([№ 7575](#)) на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо приватизації державного та комунального майна, яке перебуває у податковій заставі» ([№ 7575](#)) суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Шановні колеги, давайте підтримаємо, щоб його не втрачати. Якщо ми зараз не проголосуємо, він вважатиметься відхиленим. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Законопроект відхилений. Дякую.

Прошу керівників фракцій і груп підійти до президії на хвилину.

Шановні колеги, будь ласка, залишайтеся на місцях. Зараз треба прийняти одне рішення.

КОРНІЄНКО О.С. Представники фракцій і груп, підійдіть, будь ласка, до президії.

Фракціє «Слуга народу», тут лише вас не вистачає. Можна, щоб підійшов один заступник із п'ятнадцяти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця. Треба провести ще одне дуже важливе голосування. Прошу зайняти місця.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради

України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати прийняті сьогодні в цілому Верховною Радою закони та негайно направити їх Президентові України на підпис. Нагадую, там фінансування для військових, якого вони чекають.

Ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні народні депутати, сьогодні ми не змогли завершити розгляд всіх питань порядку денного, але обов'язково його продовжимо. Дякую всім за результативну роботу. Працюємо разом на перемогу. Ми не закриваємо наше пленарне засідання, про його продовження повідомимо.

Слава Україні!